

DRAUGAS

2ND CLASS
JANUARY 13 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SAUSIS - JANUARY 13, 1994

Nr. 8

Žinios iš Lietuvos - Elta

Seimas žada patvirtinti Baltijos šalių laisvos prekybos sutartį

Vilnius, sausio 12 d. (Elta) - Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas tikisi, kad kitą savaitę Lietuvos parlamentas ratifikuos Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvos prekybos sutartį. Ją pernai rugsėjo mėnesį Taline pasirašė Baltijos šalių premjerai. Prieš Naujuosius metus ją patvirtino Latvijos ir Estijos parlamentai. Pagal sutartįje numatytas sąlygas, ji įsigalios kitą mėnesį po to, kai ją patvirtins paskutinis signataras.

Pristatydamas Seimui ratifikuoti sutartį, ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius pažymėjo, kad šia sutartimi žengiamas dar vienas žingsnis į tolesnę Baltijos šalių ekonomikų integraciją. Tai, premjero nuomone, padės suartėti ir su Vakarų šalių ūkiu.

Sutartis taikoma pramonės prekėms ir nustatytiems žemės ūkio produktams. Pagal ją nebus imami nauji importo ir eksporto muitų mokesčiai, o esantys bus panaikinti nuo sutarties įsigaliojimo dienos. Kai kurie prekių eksporto kiekybiniai apribojimai numatyti sutarties prieduose bus peržiūrimi kasmet.

Vilnius turi tapti representaciniu miestu

Susitikime su Vilniaus miesto tarybos vadovais prezidentas Algirdas Brazauskas pritarė jų mintims, kad Vilnius turi tapti reprezentaciniu šalies miestu. Tačiau jis sakė, jog pirmiausiai sostinės vadovai turi išspręsti miesto gyventojų rūpesčius. Valstybės vadovas papieškė, kad savivaldybė atsisako kai kuriuos pastatus skirti užsienio ambasadoms įrengti, pareiškė susirūpinimą per mažą dėmesio neprivatizuotų sostinės viešųjų rekonstravimui. Pasak prezidento, būtent dėl to, kad nėra kur apgyvendinti užsienio svečių ir verslininkų, Lietuva dažnai nesulaukia geidžiamo Vakarų dėmesio.

Tarptautiniai traukiniai tampa Lietuvos pasienio įkaitais

Per sausio vienuolika dienų pavėlavo 124 į Lietuvą vykusieji ar iš jos išvykę traukinių keleivinių traukinių. Tai daugiausia dėl pasienio kontroliuotojų tarnautojų kaltės.

Rusijos geležinkelio tarnybos ketinimas dėl šitokių „pasienio spastų“ suklika traukinius St. Peterburgas-Berlynas ir St. Peterburgas-Berlynas aplinkinių kelių kulkė kaimynų susirūpinimą. Latvijos geležinkelio valdyba pasiūlė to nedaryti, nes nukentėtų žmonės, keliaujantys prikabinamais prie minėtų traukinių vagonais Ryga-Vašuva ir Ryga-Berlynas.

Prieš bandymus pakeisti maršrutus ir tuo penkio valandoms padidinti kelionės trukmę, protestavo PKP (Lenkijos geležinkeliai), taip pat suinteresuoti greitai ir patogiai susisiekti. Todėl šie klausimai bus ap-

tariami suinteresuotų geležinkelių direktorių atstovų tarptautiniame pasitarime Breste sausio 24-29 dienomis.

Seimas nelaiko Energetikos ministerijos atsakingos už kuro saugumą

Seimas nepritarė interpretacijai, kurią energetikos ministerijai Aligimantui Stasiukynui pateikė grupė opozicinių frakcijų narių.

Interpelacijos autoriai ministrą kaltino tuo, kad pernai į Lietuvą buvo įvežtas ir naudojamas kenksmingų medžiagų turintis kuras, vadinamasis absorbentas A-1. Dėl to įvykus avarijai vienoje katilinių buvo apnuodyti žmonės, kenksmingos medžiagos pateko į dirvožemį ir orą. Šių medžiagų aptikta ir kitose vietose, kur buvo naudojamas absorbentas A-1.

Algimantas Stasiukynas interpelacijos autoriams rašytame atsakyme ir šiandien kalbėdamas Seime teigė, kad Energetikos ministerija dėl to nekaltą. Liberalizavus prekybą energetinėmis žaliavomis, už jų kokybę atsako šį kurą įvežančios komercinės firmos. Reikalui esant, tikrina Aplinkos apsaugos departamentas. Ministras pranešė, kad likęs kenksmingas kuras baigiamas surinkti ir netrukus bus sunaikintas.

Tai buvo antras opozicijos mėginimas nušalinti vyriausybės narį. Pernai Seimo dauguma nepritarė interpelacijai, kuri buvo pateikta finansų ministro Eduardo Vilkelio adresu.

Lietuvoje uždrausta laikyti lošimo namus

Seimas priėmė nutarimą, draudžiantį laikyti lošimo namus bei organizuoti azartinius lošimus. Tokia galimybė iki šiol buvo užfiksuota Lietuvos imonių įstatyme.

Diskusija dėl lošimo namų bei azartinių žaidimų vyko beveik du mėnesius. Nugalėjo argumentai, daugiausia opozicijos, kad jų įteisinimas padėtų legalizuoti nusikalstamą būdą igyti pinigų, skatintų prostituciją, prekybą narkotikais.

Už lošimo namų įteisinimą bene labiausiai buvo Finansų ministerija. Ministras Eduardas Vilkelis buvo apskaičiavęs, kad vien šiais metais valstybės biudžetas galėjo gauti 3 milijonus litų už leidimus lošimo namų laikymui (o padidinus rinkliavas - net iki 12 milijonų), 3 milijonus - už leidimus įeiti į kazino ir piniginius Bingo salonus, per 5 milijonus - pelno mokesčio įmokų, kurias perversių lošimų veikla užsiimančios imonės.

Inflacija sumažėjo, bet kainos ne

Statistikos departamento duomenimis, 1993 metų gruodžio mėnesį infliacija buvo 6,2%. Ji palaipsniui mažėjo: spalio mėnesį sudarė 7,3%, lapkričio - 6,8%. Infliacija per 1993 m.

Gruodžio 9 dieną Lietuvos ambasadorius JAV Alfonsas Eidintas JAV prezidentui Bill Clintonui teikė skiriamuosius raštus. Tai proga dalyvavo ir jo šeima - sūnus Donatas, dukra Aistė ir žmona Birutė.

Rusijos karinis blokas grėsmingas Lietuvai

Vilnius, sausio 7 d. (AGEP) - Rusijos apgalvestavimas dėl Lietuvos „blokinės psichologijos“ turėtų būti adresuojamas pačiai Lietuvai, pastebi Lietuvos konservatoriai ketvirtadienį paskelbtame pareiškime dėl Maskvos reakcijos į Lietuvos norą tapti NATO nare.

Pareiškime nurodoma, jog Rusija pirmoji ėmėsi iniciatyvos atkurti sovietinį karinį bloką, kuris 1993 metais įjungus Baltarusiją, „grėsmingai artėja prie Lietuvos sienų“.

Konservatorių partijos pirmininko Vytauto Landsbergio nuomone, Europa ir NATO turi pastebėti, jog Rusijos dominuojamas karinis blokas šiandien stovi vos už 30 kilometrų nuo Vilniaus.

„Viena Baltarusija oficialiai skelbia turinti 100,000 dydžio kariuomenę, o kur dar Rusijos kariuomenė Baltarusijoje ir

Kaliningrado srityje? Todėl Lietuva turi didžiausio pagrindinio rūpintis naujojo Rytų karinio bloko išplitimu, ypač apgalvotai, kad Baltarusijos vyriausybė ir parlamentariai atsakė anksčiau iškilmingai skelbto neutraliteto“, nurodoma konservatorių pareiškime.

Jame pažymima, jog nemažesnį rūpestį Rusijos kaimynams kelia ir jos naujoji, atvirai agresyvi karinė doktrina. „Užtikrinimai, neva ši doktrina užkerta kelią bet kurioms agresyvioms apraiskoms“ Rusijos užsienio politikoje, visiškai prieštarauja doktrinos tekstui ir veiksmų tikrovei“.

Konservatoriai reiškia viltį, kad „demokratinės jėgos Rusijoje telksis ir stiprės, atsiūbdomos nuo agresyviojo nacionalizmo kitataučių ir kaimynų atžvilgiu“.

Kanada remia Rytų Europos NATO narys

Ottawa, Kanada, sausio 4 d. (Reuters) - Kanados ministras pirmininkas Jean Chretien pareiškė, kad Kanada nori, kad NATO narys būtų duodama ir Rytų Europos šalims, kad tuo būtų sutramdytas nacionalizmo plitimas Rytų Europoje. „Mes tikime, kad NATO praplėtimas yra principiniai geras dalykas, bet tai reikia daryti labai atsargiai“, pasakė Chretien, kal-

bedamas su Reuters korespondentu. „NATO gali turėti vaidmenį, užtikrinant, kad etniniais skirtumais grindžiami konfliktai neplisėtų į kitas Europos dalis“.

Kanados pareigūnai išreiškė išitikinimą, jog ultranacionalizmo kilimas Rusijoje, kurį įrodo Vladimiras Žirinovskis pasisiekimas Rusijos parlamente rinkimuose, padidino būtinumą užpildyti saugumo vakuumą, atsiradusį centrinėje Europoje. „Esame labai susirūpinę dėl Žirinovskio“, pasakė aukštas Kanados užsienio ministerijos pareigūnas. Jis pasakė, kad NATO viršūnių konferencija Briuselyje turi aiškiai pareikšti, kad NATO išleis naujus narius, bet taip pat pasakė, kad padėtis Rytinėje Europoje tebėra per trapi, kad galima būtų Rytų Europos šalims duoti saugumo užtikrinimus.

„Mes remiame naujų narių priėmimą ir manome, kad tai turi būti padaroma kaip įmanoma greičiausiai“, pasakė tas pareigūnas. „Nemanome, kad gruodžio 12-osios Rusijos rinkimų rezultatai turėtų mus suvaržyti. Turime žengti pirmyn“.

Sumažės masinės informacijos priemonių

Vilnius, sausio 11 d. (Elta) - Šių metų pradžioje Lietuvoje buvo įregistruota daugiau, kaip 1,500 masinės informacijos priemonių. Tarp jų - 680 leidiklių, 457 laikraščiai, 235 žurnalai, 134 radijo ir televizijos kompanijos. Bendrą masinės informacijos priemonių skaičių dar padidina nauji agentūros, kino ir video studijos. Šiuos duomenis pateikė Spaudos kontrolės valdybos viršininkas Svičeras Vipartas.

Praėjusiais metais Lietuvoje buvo įregistruotos 272 naujos masinės informacijos priemonės, o 161-os registracija nutraukta. Nors skaičiai liudija, kad kol kas masinės informacijos priemonių Lietuvoje daugėja, specialistų žiniomis, greitai situacija gali pasikeisti. Pasak Svičero Viparto, net 82 laikraščiai, 58 žurnalai, 215 leidiklių ir 20 radijo-televizijos studijų dirba nereguliariai ir greitai pasieks ribą, kai jų veikla gali būti nutraukta. Pagal Lietuvos įstatymus masinės informacijos priemonės veikia nutraukiamos, kai ji nedirba metus. Spaudos kontrolės valdyba siūlo įstatymo pataisą, sumažinančią šį terminą iki pusės metų.

Padidintos algos ir socialinės išmokos

Vilnius, sausio 11 d. (Elta) - Lietuvos vyriausybė dar kartą truputį padidino gyvenimo lygio rodiklius. Nuo 1994 metų sausio 1 d. taikomasis minimalus gyvenimo lygis yra 46 litai per mėnesį vienam Lietuvos gyventojui, minimali mėnesinė alga - 50 litų, minimalus valandinis atlygis - 0,3 lito, bei valstybės remiamos pajamos - 41 litas ir pajamų garantija - 18 litų per mėnesį.

Nuo sausio 1-osios atitinkamai didinami biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų tarnybinių atlyginimų bei priedų ir priemonių dydžiai. Nuo šių metų pradžios taip pat 5% didinamos pensijos nedirbantiems pensininkams, stipendijos studentams, socialinės pašalpos. Prieš mėnesį Lietuvos vyriausybė buvo pakėlus atlyginimus ir socialines išmokas 10%. Nuo gruodžio 1 d. minimalus gyvenimo lygis buvo 44 litai, minimali mėnesinė alga - 48 litai.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

NATO ryžtasi pradėti oro puolimus Bosnijoje

Praha, sausio 11 d. (NYT) - Šiaurės Atlanto gynybos sąjungos NATO nariai vienbalsiai, bet nevienodai ryžtingai nubalsavo naudoti oro puolimus prieš serbus Bosnijoje ir Hercegovinoje. Bet nubalsuoti rezoliucija griežtai sąlygoja, kada ir kaip puolimai vykdomi.

Rezoliucija sudaryta iš Britanijos, Prancūzijos ir JAV pateiktų pasiūlymų gelbėti Sarajevo miestą. Tačiau nesitikima puolimų iki vasario mėnesio ir kai kurie pareigūnai mano, jog ir šie grasinimai yra tušti, kaip ir prieš juos buvusieji. Puolimus turės įsakyti Jungtinių Tautų dalinių vadai ir kiekvieną isakymą turės patvirtinti pats JT generalinis sekretorius Boutros Boutros-Ghali.

Prezidentas Bill Clinton pripažino, kad jau rugpjūčio mėnesį buvo toks pasiryžimas NATO lėktuvų puolimais gelbėti Sarajevo, bet niekas nesiėmė jo vykdyti. Bet dabar, jo nuomone, yra daugiau ryžto europiečių tarpe grasinimą įvykdyti, nors ir ne visi lygiai stipriai tam pritaria. NATO veiksmas dabar jau priklausys nuo to, ką Bosnijos serbai darys, pasakė prezidentas Clinton spaudos konferencijoje, pasibaigus dvi dienas trukusioms NATO šalių vadų konferencijoms Briuselyje.

JAV pasiekė užsibrėžtus tikslus

Aplamai prezidentas jaučiasi pasiekęs užsibrėžtus uždavinius NATO konferencijose, šiai gynybos sąjungai priėmus beveik visus JAV pasiūlymus. Pagaliau ir NATO generalinis sekretorius Manfred Woerner, kuris anksčiau buvo išreiškęs abejones dėl JAV domėjimosi NATO reikalais, konstatavo: „Nebeliko abejonių dėl JAV ir Šiaurės Amerikos angažavimosi NATO organizacijai. Mano nuomone, Amerikos prezidento stiprus vadovavimas, ryžtas ir asmeniškasis įsitikinimas dėl NATO visiems buvo įspūdin-“.

Bet generalinis sekretorius ne taip stipriai išreiškė įsitikinimą, kad NATO vykdys savo rezoliuciją: „Instrumentą turime. Pagrindinis klausimas yra dėl politinio ryžto“. I tai vėlesnėje konferencijoje prezidentas Clinton atsakė: „Pamatysime ar mes esame pasiryžę. Aš esu pasiryžęs. Tik tiek galiu pasakyti“.

Ką reikš partnerystė?

Taip pat iškilo abejonių dėl JAV pasiūlytos ir NATO priimtą „Partnerystės taikai“ reikšmės Rytų Europos šalims, ypač Lenkijai, Čekijai ir Vengrijai, kurios dabar jau daug glaudžiau bendradarbiaus su NATO.

Amerikos pareigūnai tvirtino, kad Vakarai nepadarė jokio pažiūrėjimo - nei tiesiogiai, nei netiesiogiai - padėti Rytų Europos šalims užpuolimo atveju. Bet Manfred Woerner pirmadienį duotoje spaudos konferencijoje pareiškė: „Nepaliksime jūsų vieni“.

Dėl pagrindinio klausimo - NATO plėtimo - sąjungininkai baigiamajame komunikate pareiškė, kad jie „tikisi ir laukia NATO praplėtimo evoliucinio proceso būdu; praplėtimo, kuris siektų demokratines šalis mūsų

rytuose“. Aukštas JAV administracijos pareigūnas prezidento lėktuve skrendant iš Briuselio į Pragę dar aiškiau pasisakė: Prezidentas trečiadienį Rytų Europos vadams pasakysias, jog „klausimas nebėra 'ar', bet kada ir kaip“ NATO suteiks jiems narystę.

Bet Britanijos ministras pirmininkas John Major labai skirtingai interpretavo konferencijos išdavas. Jis pasakė, kad NATO nariai ėmėsi žingsnių, kurie „gali vesti“ į narystės praplėtimą, bet nebūtinai. Prieš tai, anot premjero, narystės prastieji dar turi atlikti daug darbo.

Rytų Europos šalys pritaria partnerystės planui, kai kurios noriai, dauguma nenoriai. Lenkijos prezidentas Lech Wałęsa pirmadienį rezervuotai parėmė planą kaip „nepakankamą žingsnį i teisingą kryptį“. Čekijos prezidentas Vaclav Havel daug stipriau indorsavo partnerystės planą, antradienio vakarą stovėdamas greta prezidento Clintono Prahos pilies Hapsburgų salėje: „Mūsų nusistatymas plano atžvilgiu yra labai teigiamas“.

Daug dėmesio skirta Bosnijai

Tačiau pirmadienio ryta NATO konferencijos sesija dominavo Bosnija, nors iš anksto sudarytoje programoje buvo numatyta, kad ji bus skirta pažymėti „partnerystės taikai“ plano priėmimą. Amerikos pareigūnai piktai paneigė, kad prancūzai privertę juos daugiau laiko skirti problemoms Balkanuose, tvirtindami, kad Washingtono jau iš anksto buvo numatyta tai daryti. Bet JAV pareigūnai Paryžiuje sakė, jog praėjusią savaitę jie dėjo visas pastangas atkalbėti prancūzus nuo Bosnijos klausimo praplėtimo NATO konferencijoje.

Kaip bebūtų, po karštų ir stiprių derybų, pirmadienio vakarą iškilmingos vakarienės metu amerikiečiai priėmė britų ir prancūzų planą, kad NATO būtų paprašytas išstudijuoti galimybes kaip galima būtų prie Tuzlos apsuptų kanadiečių dalinuis pakeisti danais ir kaip vel atidaryti Tuzlos oro lėktuvų nusileidimo taką, kad galima būtų pradėti šalpos skraidinimą į tą vietovę. Britai ir prancūzai yra spaudžiami savo gyventojų išgauti lėktuvų apsaugą jų kariams Bosnijoje. Bet JAV už tai nori, kad jie taip pat pradėtų puolimus prieš Sarajevo supančius serbus, gelbstint tą miestą. Pastarieji tačiau vengia to, bijodami, kad serbai nepradėtų dėl to tiesioginių puolimų prieš jų karius, esančius Bosnijoje.

Bet prezidentas Clinton yra įsitikinęs, jog jei serbai pagaliau paimtų Sarajevo, karas Bosnijoje būtų pralaimėtas ir su tuo būtų prarastas bet koks NATO, kaip gynybos sąjungos patikimumas.

KALENDORIUS

Sausio 13 d.: Lietuvos laisvės gynėjų diena. Šv. Hilarijus; Veronika, Dargaudas, Gilyvdė.
Sausio 14 d.: Feliksas, Teodozijus, Laimis, Aukšė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ŽURNALISTUI STASIUI GARLIAUSKUI
80 METŲ

Gruodžio 18 d. Lietuvių Kultūros centro kavinėje, Southfield, susirinko Stasio ir Ernos Garliauskų dukros Rita, Regina ir Liucija, sūnūs Stasys ir Jonas su šeimomis, giminės, bei artimi bičiuliai, švęsti Stasio aštuoniasdešimtąjį gimtadienį.

Šis pobūvis - dukrų ir sūnų staigmena tėveliui, kuris per karo audras, visokias suirutes, su savo ištikimajai Erna, išaugino juos sveikus, išmokslo ir išauklejo sąmoningais lietuvišiais ir dorais žmonėmis. Baigę mokslus, visi gražiai įsikūrę ir, rodydami tėvams savo meilę ir pagarbą, puošia jų poilsio dienas.

Pobūvį įdomiai abiem kalbom pravedė jauniausioji šeimos atžala Liucija su vyru Kęstučiu Česoniu. Pasveikinusi tėveli, giminės ir šeimos bičiulius, pakvietė Šv. Antano parapijos kleboną kun. Alfonsą Baboną sukalbėti maldą. Vieni dalyviai sugiedojo sukaktuvinių, „Ilgiausių, Sveikiausių ir Laimingiausių metų“. Sekė įvairiais patiekalais turtinga vakarienė. Stasys gimė Aukštaitijoje, Utenos apskr., ūkininko šeimoje. Vos kelių metų būdamas „kariav“ su žalciais, mediniu šaukštu varydamas juos šalin nuo savo lėkštės. Keletą kartų sukdami aplinkais ežerą. Tarnaudamas kariuomenėje, išgelbėjo skęstancią mergaitę ir buvo apdovanotas Gyvybės Gelbėtojo žymeniu.

Lankdamas Utenos gimnazijos paskutiniąsias klases, dėl pablogėjusio regėjimo turėjo nutraukti mokslą. Pradėjo dirbti valstybiniame raštine.

Atlikęs karinę prievolę, išsitarėvęs laipsnį, pasilikęs dirbti kariuomenės Spaudos ir Švietimo skyriuje. Vedė Erną - žemaitukę nuo Tauragės. Gimė dukrelė Aušra, vėliau sūnus Stasys. Antrą kartą į Lietuvą slenkančios raudonajai laivai iš Rytų, su šeima pasitraukė ir Vakarus. Vokietijoje gimė Rita ir Jonukas. Gavęs iškvietimą, atvyko į JAV, Baltimore. Iš ten persikėlė į Detroitą. Čia gimė dukrelės Regina ir paskutinioji Liucija. Gyvenimo pradžia Detrote buvo sunki kova už būvį. Sunkiai versdamasis, leido vaikams į katalikišką Šv. Antano mokyklą ir į šeštadienine lituanistinę, vėliau į katalikišką aukštesniąją. Išėjo dirbti ir žmona. Baigę mokslus, vaikai gražiai įsikūrė.

Padidėjus nusikaltimams ir vandalizmui Detrote, Stasys Manchesterėje, netoli „Dainavos“ ir šaulių „Pilenų“ stovyklų nusipirko dešimtį akrų žemės ir atliekamą nuo darbo laiką pradėjo ruošti savo sodybą. Pasiutė didžiulį garažą, gyvenama namą, lietuviška pirtį, užveisė sodelį, apsididinęs sodybą berželiais ir eglaitėmis su žmonele persikėlė ten gyventi.

Nuo pirmųjų dienų Detrote Stasys aktyviai įsijungė į lietuvišką veiklą. Buvo įvairių organizacijų valdybose, redagavo ir buvo pranešėju „Lietuviško balso“ ir „Lietuviško melodijų“ radijo valandėse. Vaidino Dramos sambūryje. Yra BALF'o direktorius.

Stasio didelis nuopelnas, inasas - jo korespondencijos „Drauge“ ir kituose laikraščiuose apie Detroito lietuvių gyvenimą. Redagavo Šv. Antano parapijos jubiliejinį leidinį, įvairias „Pilenų“ stovyklos programas.

Gimęs poetų ir rašytojų krašte, gražiojoje Aukštaitijoje, gimė

apdovanotas jautria poeto siela. Jo eilėraščiai skambūs, lengvi ismintini, tinka dainavimui, poetiniai vaizdai gyvi.

Vakarienes metu Liucija apibūdino savo tėvelį - didelį pasakorių, galintis gyvai pasakoti apie savo išgyvenimus, įvairius įvykius ir aktualijas. Turi įjvalgus protą, gyvenimišką nuovoką, puikią orientaciją. Jei ją paklaustų su kuo ji norėtų praleisti paskutines dešimt gyvenimo minučių, nedvejodama pasakytų: „Su savo tėveliu“.

Pirmoji sukaktuvinė pakveikino artima šeimos bičiulė mokytoja Jūratė Pečiūrienė, išskeldama jų gražią lietuvišką šeimą ir padėkdamas iš jo rinkinio du eilėraščius.

Žurnalistas muz. Stasys Slizys apibūdino sukaktuvinėko visuomeninę veiklą, šiltai įvertino Stasį Garliauską žurnalista ir poeta. Jis pats keletą sukaktuvinėko eilėraščių parašė muzika, todėl jo dainos skambėjo ir skamba Detrote, net tolimoje Australijoje. Stasio Slizio nuomone, sukaktuvinėko eilėraščių rinkinys „Neramūs poilsis“, turėtų būti „Prasmingas poilsis“.

Trumpai tėveli sveikino sūnus Stasys.

Kad jo šeima išauklėta lietuviškoji dvasioji, kad pergyveno sunkią Lietuvos okupaciją, džiaugiasi atgauta laisve ir padeda sunkiose atkūrimo dienos, paliustruosiu keliais pavyzdžiais. Dukra, mokytoja Regina, du kartus su dr. W. Waring grupe iš Ann Arboro savo lėšomis skrido į Lietuvą, ten skaitė paskaitas, rodė vaizdžiuosius apie darbą su įvairiais fizines, emocines ar protines negalias turinčiais vaikais. Paruošė medžiagą, darbo programą, kaip pedagogai ir tėvai galėtų padėti vaikams tapti savarankiškais.

Lankantis grupei gydytojų, mokytojų ir tėvų, dirbančių, ar turinčių vaikus su negaliomis, Regina su vyru Ričardu priėmė keletą jų ir savo namus, juos išlaikė, vežiojo ir apdovanojo.

Vyriausia dukra Aušra - Mišelė, seselė pranciškietė, jau antri metai moko anglų kalbą katalikiškoje, vidurinėje „Saulės“ mokykloje, Utenoje. Taip pat globoja senelius ir našlaičius bei dirba katechizacijos srityje. Kad ir daug trūkumų, bet ji laiminga, nes apie darbą su Lietuvos vaikučiais svajojo, gyvendama vienuolyne ir mokytojaudama įvairiose mokyklose.

Vertindami sukaktuvinėko nuopelnus, jo nepaprastą dovaną Lietuvai - seselę Mišelę, „Saulės“ mokyklos vedėjas Vytautas Puodžiukas, kapelionas dekanas, kun. Petras Adomonis ir mokytojai, atsiuntė sukaktuvinėko lietuvišką eilėraščių rinkinį, kuriame išreiškia gilią pagarbą ir meilę, sveikina visų vardu ir baigia krimpimusi i Aukščiausiasį, prašydami jam palaimos ir globos.

Valio, mielas sukaktuvinėko Stasys, ilgiausių, sveikiausių ir kūrybingiausių metų!

S. Kaunelienė

A.A. LIUDVIKA
ŽEBRAITIENE

Po gedulingų šv. Mišių Šv. Antano bažnyčioje, sausio 11 d. Holy Sepulchre kapinėse buvo palaidota a.a. Liudvika Rutkauskaitė Žebraitiene, 91 m. amžiaus. Velionė, po ilgos ir sunkios ligos Amžinybės išėjo sausio 5 d. Paliko liūdnus vaikučius - Vincą, Julytę ir

Lietuvos Vyčių tautinių šokių šokėjai Mokslo ir Pramonės muziejaus Kalėdų programoje vaidina J. Daužvardienės veikaliuką „Lietuviškos Kalėdos“.

Vitą Žebraičius, brolienę Oną Rutkauskienę ir kitus gimes. Atsiveikiniama su velione pravedė laidotuvių direktorė Yolanda Zaprackienė sausio 9 d. Baužos laidotuvių namuose. Laidotuves tvarkė Baužos laidojimo namai.

VISI DALYVAUKIME
ISTORINIŲ ĮVYKIŲ
MINĖJIME

Klaipėdos krašto vadavimo ir 1991 metų sausio 13 d., Vilniuje žuvusių didvyrių minėjimas rengiamas sausio 16 dieną (sekmadienį) Šv. Antano parapijoje.

10:30 šv. Mišios už žuvusius Klaipėdos krašto vadavime ir 1991 sausio 13 dieną žuvusius didvyrius Vilniuje. Šv. Mišiose organizacijos dalyvauja su savo vėliavomis. Mišių metu giedos Šv. Antano parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio. 12:15 Akademija parapijos svetainėje. Šventės mintimis kalbės Lietuvos Šaulių sąjungos išėjimoje pirmininkas Mykolas Abarius. 1991 m. sausio 13 dieną žuvusių didvyrių pagerbimas. Klaipėdos vadavime dalyvavusių pagerbimas. Meninėje programos dalyje, bendras dainavimas, vadovaujant muz. Stasiui Sliziui ir vaizdajuostė iš Lietuvos savanorių parado. Minėjimą rengia Ramovėnai, Birutietės, St. Butkaus ir „Švyturio“ jūros šaulių kuopos. Visi kviečiami dalyvauti šiame Lietuvos istorinių įvykių prisiminime ir kovotojų už Lietuvos laisvę pagerbime.

Lietuviai JAV UNIVERSITETŲ KREPŠINIO RUNGTYNĖSE

Purdue ir Seaton Hall universitetų krepšinio rungtynėse, kurios sekmadienį, sausio 9 d., vyko Lafayette, Indianoje, ir CBS televizijos tinklo buvo rodomos visose JAV-se, dalyvauja ir du lietuviai. Už Seaton Hall žaidė Lietuvos komandos Barcelonoje medalistas Artūras Karnišovas, o Purdue komandoje - pirmametis naujokas iš Farmington Hills - Paulius Gilvydis. Rungtynės buvo įtemptos ir labai permainingos. Jas 69-67 laimėjo Purdue universitetas. Gerai pasirodė žaidėnė A. Karnišovas, savo komandai pelnęs 22 taškus ir nuėmęs 5 kamuolius nuo lentų. Jo pavarde buvo nuolat minima žaidinių komentatoriaus. Televizijos komentatoriai Artūras Karnišovą (Seton Hall) ir Glenn Robinson (Purdue) išrinko geriausiais šių rungtynių žaidėjais.

Karnišovas turėjo progos išlyginti rungtynes, likus 5 sekundėms iki žaidinių pabaigos, tačiau jo iš 17 pėdų atstumo metimas apsisuko krepšio lanku ir nukrito į Robinsono rankas. Paskutiniai du Robinsono metimai lėmė pergalę Purdue universitetui.

Paulius Gilvydis prieš rungtynes turėjo progą susipažinti su Karnišovu, Lietuvos Olimpines krepšinio komandos bronzos medalio laimėtoju, ir pasidalinti

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

VYČIŲ ŠOKĖJAI MOKSLO
IR PRAMONĖS KALĖDŲ
PROGRAMOJE

Jau nuo 1964 m. Lietuvos Vyčių tautinių šokių šokėjų grupė „Vyčiai“ kasmet su kalėdine programa, pasirodo Mokslo ir Pramonės muziejuje, Čikagoje. Šis muziejus kasmet ištauto visų tautinių šokių Kalėdų eglutės ir supažindina su jų kultūrine ir menine veikla.

„Vyčių“ pasirodymas įvyko gruodžio 12 d. Pripildyta salė parodė žmonių palankumą ir susidomėjimą lietuviškomis tradicijomis. „Vyčiai“ pasirodė su J. Daužvardienės veikaliuku „Lietuviškos Kalėdos“. Šis veikaliukas žiūrovą supažindina su lietuviškų Kalėdų tradicijomis, tautiniais šokiais bei dainomis. Vaidinimą režisavo Aukšė S. Kane.

Programos pradžioje, „Vyčių“ grupės vadovas Frank Zopolis supažindino žiūrovus su grupe. Trumpai papasakojo jų veiklos nueitą kelią ir tikslus. Grupėje šoka 30 šokėjų. Visi yra moksleiviai ir studentai amžiaus. Jaunimas daug ir intensyviai dirba. Vadovas pasiūlydė turėdamas tokią gražią grupę.

Vaidinimą apibūdino šios tautinių šokių grupės mokytoja Lidija Ringienė.

Pirmoji dalis pradėta Kučių vakaru. Gražiai dekoruota scena sugebėjo parodyti žiū-

ispūdžiais. Paulius teigė, kad jų pasikalbėjimas vyko lietuvių kalba. Tai vienintelės rungtynės, kur Karnišovas JAV-se su savo „priešu“ galėjo kalbėtis lietuviškai.

Sausio 16 d. CBS televizija vėl rodyd Seton Hall žaidynes prieš Pittsburgą.

WORCESTER, MA

ŠVĖSIME LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĘ

Worcesterio Lietuvių Organizacijų taryba Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 76 metų ir Lietuvos valstybės įkūrimo 743 metų sukaktį minėjimą Worcesteryje ruošia vasario mėnesio 20 dieną - sekmadienį.

11 val. ryto iškilmingos šv. Mišios Aušros Vartų parapijos bažnyčioje už Lietuvą ir visus žuvusius dėl jos laisvės. Dalyvaus ir vienas iš mūsų diezeizijos vyskupų. Organizacijos praešomos dalyvauti su vėliavomis, o jų nariai uniformuoti. Visos moterys, turinčios tautinius drabužius, prašomos jais pasipuošti.

3 val. p.p. minėjimas Maironio parko didžiojoje salėje. Čia pagrindinis kalbėtojas bus generolius Lietuvos konsulas iš New Yorko Leonas Kučinskis. Meninė programą atliks Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės.

rovams lietuviško kambario šventinį vaizdą. Motina - Rasa Brooks skubiai dėjo ant stalo patiekalus, kiekvieną iš jų apibūdindama. Tėvas - Paulius Strolia su vaikais (Vyta Ringum, Audra Kazlauskaitė, Auste Ringute, Natalija Padalino ir Robertu Končium) baigė lietuviškais puošmenimis puošti eglutę. Pirmoji dalis baigėsi, visiems susėdus prie Kučių stalo ir valgant tradicinę vakariene.

Antrojoje dalyje veiksmas vyksta Kalėdų dieną. Visi vaikai nekantriai laukia Kalėdų senelio (Jono Radzevičiaus) su dovanomis. Šioje dalyje pasirodė šokėjai ir dainininkai. Grojo A. Barniško muzikinė grupė. Publikos šiltai buvo sutikta mažoji Annette Zapolytė, sudainavusi kelias daineles. A. Barniškas gražiai sugiedojo „Tyliajai nakti“. Pritariant gitarai, jaunimas giedojo lietuviškas giesmes. Neatsilikti ir šokėjai. Jie vikriai ir grakščiai sukosi tautinių šokių pynėse. Žiūrovus taujavo tautinių drabužių spalvingumas ir lietuviški šokiai.

Šokėjams ir vadovams belieka palinkėti sėkmės ir ištvermės, nes tokiais pasirodymais jie įneša savo dalį į Lietuvos kultūros lobyną. Dabar „Vyčių“ grupė vėl stropiai ruošiasi kelionei į Lietuvą. Tikimės, kad šioje dainų šventėje jie puikiai atstovaus užsienio lietuviams.

Nijolė Nausėdienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atzīmima, iki kada yra užsiimokę.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą -			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuostūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DIDŽIAUSIAS TORTAS

Užsienio šalių pavyzdžių ir Lietuvoje jau pradėta rengti įvairius žaismingus konkursus. Štai, pavyzdžiui, didžiausią kalėdinį tortą - 30 kg. svorio - šimet Mažeikių mieste iškepė verslininkų klubas „33“, ir, kas

svarbiausia, pavaišino juo našlaičius. O Kauno miesto restoran „Trys mergelės“ naujųjų metų išvakarėse rengia didžiausio patiekalo konkursą. Pakviesti dalyvauti kulinariai ir konditeriai iš visos Lietuvos. Prizai ir premijos numatytos ne tik gamintojams, bet ir... valgytojams. Veiks greitosios medicininės pagalbos postas.

DR. BIRUTĖ Z. BALČIŪNAS

CHIRURGE PODIATRĖ

Carrozta Foot Clinic

3918 W. 63 St.

Chicago, IL

Tel. 312-284-2535

Pirmd., antr., ketv.

1 v. p.p. - 7 v.v.

Šešt. 9 v.r. - 12

Valandos susitarus

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA

7915 W. 17th

Tinley Park, IL 60477

(708) 614-6871

Valandos pagal susitarimą

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBE - NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBE - AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirmd. 3 v.p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.

tretd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.

penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 776-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR

ISSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL

Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 v. v.

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126

708-941-2606

Valandos pagal susitarimą

Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBE - VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street

(312) 434-2123

Pirm. 2-7 Antr. ir

ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4

6-9 antr. 12-6, penkt. 10-12 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 426-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 926-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR.

Kai piramidės langai atsukti į Rytus

Lietuvoje darbo žmonės 1940 m. įžiebė revoliuciją, apvertė buržuazinę valdžios sostą ir visą kraštą be okupacijos užtvino rusiškai sovietiški kareiviai. Komunistų kryžiuokis misijonierius A. Sniečkus su Šumausko, Gedvilos, Guzevičiaus pagalba baltai Sibiro laukais apdovanojo daug Lietuvos žmonių. Žiugžda, Venclova, Korsakas Rusijos nuvairavo mūsų istoriją, kultūrą, kalbą. Prie žemės kupstelių išsilaipinęs vargšas, vičiūsi aplėbė kolhozo gyvenvietės su putros katilais, atsirado grynai lietuviški varovai su rankose NKVD ispraustais bizūnais. Tai kokia okupacija, kai savas yra viešpatis ir valdovas? Kad miestuose priaugo Lietuvai nereikalingų fabriku, dirbančių tik su Rusijos žaliavomis, pritraukusių mases makorkinių rusų, tai buvo dovana lietuviams.

Lietuva pergyveno pusimčio metų okupaciją? Visi akiečių bolševikinio melo dokumentai rodo, kad Lietuvos okupacijos nebuvo.

Ir dabar tvirtinama, kad okupacijos nebūsi. Lietuva tik atiduos Rusijai vamzdynus, naktos perdirbimo įmonę Mažeikiuose, kitus didesnius fabriku, susijungimo sistemą, oro erdvę, geležinkelius ir kelius, per visą kraštą vedančius ir Karaliaučiaus sritį, sau pasilikus vienpartinį valdymo būdą ir okupacijos nereikės. O jei kam tokia nepriklausomybė nepatiks, tuos sušaldys jų pačių butuose, mokyklose ar ligoninėse, nutraukę energijos tiekimą, arba bedarbiais pavers, neduodami žaliavų. Juk visi nomenklatūriniai inteligentai, tik rusiškai mokėdami, iki dabar Vakaruose pagalbos neieškojo, o kartais jos ir siūlomos nepriėmė. Dar praėjusio dešimtmečio, imsi trupėti daugiaaukščiai butai, miestai virs laukais. Anksčiau gryteles patys žmonės aptvarkydavo, bet su pabaisomis nemokės elgtis, o medžiagų Rusija neparduos.

Grėsmė Lietuvos nepriklausomybei vėl auga. Apie ją kalba Vakarų Europos ir JAV politikai, spaudos žmonės, ekonomistai. Žinoma, grėsmė dar nėra tikrovė; manome, kad ir

šiandieninė Lietuvos administracinė piramidė su A. Brazausko smaigaliu tokios ateities nesiekia; spėjame, kad tik buvę KGB viršininkai ir kiti, asmeninių pensijų rusai, Lietuvoje įsiskynę, jos trokšta. Lietuvai esant siūbuojančio luoto padėty, išvijos svarba vėl išauga. Kas prabilis, kai Rusija užmaskuotais ar tiesioginiais mostais pasikėsins į Lietuvos nepriklausomybę? Ar turėtume pasitikėti šiandieniniais Lietuvos diplomatais, kurie iš piramidės sau „stipriybę semia“? Lietuvai pavojaus metu savo viršininkams jie gal paklus, nes piramidė, nelaimę jausdama, gali Rusijos pusėn nulinkti kaip graži pievos smilgelė. Ir šiandien į ten ji nukreipusi visus savo langus — pagal Seimo pirmininką, Lietuvos įsijungimas į NATO būtų savarankiško praradimas, o rusų lektuvai oro erdvėje yra laisvės ženklai... Tik po kelerių metų spresime (gal net viso dešimtmečio reikės), kas buvo LDDP, kas buvo šiandieniniai prezidentas, Seimo pirmininkas, ministrai ir diplomatai.

Štai kodėl Lietuvai yra būtina gyva išėjimo, kodėl yra reikalinga LB ir Altas, JBANC. Štai kodėl iš pareigų dar neatleisti R. Česonis, A. Gečys, A. Banionytė, H. Nakas, G. Damušytė, A. Gureckas, A. Raulinaitis, dr. J. Valaitis ir visi tie, kurie ilgoje patirtyje išmoko Lietuvą ginti JAV politinėje erdvėje. Ši kraštą mistinė Rusija moka kerėti nesuprantamais būdais ir suprantamu melu. Amerika santykiuose su ja apsiriko po Pirmojo ir Antrojo pasaulinio karo. Ji glotė ir ant stulpo kėlė Gorbačiova, kuris jokiam pavergtam kraštui nelinkėjo laisvės. Kas užtikrina, kad Amerika ir Žirinovskio neapsikabins?

Šių metų pradžia Lietuvai yra apniūkusi visais jos gyvenimo požiriais. Gal kitamet galėsime linksmiau prašnekti? Vilniams! Tačiau viltys, nuogastavimas ir tuščių dejonų lydimos, toli nenukeliauja. Jos mėgsta būti apsuptytos rimtu pastangų ir — ne vienu atveju — finansinių aukų. Kas daug laukia, privalo ir pats daug duoti.

Vytautas Volertas

Čikagos lit. mokyklos mokinių choro dalis eglutės programoje 1993.12.18 d. Jaunimo centre.
Nuotr. Vlado Žukausko

KODĖL LIETUVA PAREIŠKĖ STOSIANČI Į NATO

DR. ALFONSAS EIDINTAS

Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko 1994 m. sausio 4 d. laiškas NATO generaliniam sekretoriui Manfred Woerner susilaukė nemažai įvairių pasaulio spaudos komentarų ir politikų atsiliepimų, tame tarpe ir neigiamų, ypač iš Rytų. Aiškina, kad tai netgi pavojingas Rytų Europos ar Europos saugumui žingsnis, galės destabilizuoti padėti ir pan., kad Lietuva negalinti daryti tokių vienpusiškų pareiškimų ir žingsnių. Ką gi reikėtų šiuo atveju pasakyti priekaištautojams ar baigtojams?

Visų pirma viena svarbiausių šio pareiškimio priežasčių buvo ta, kad Lietuvoje giliai susijaudinta dėl nusaukimo ateities vindaus politinio proceso Rusijoje, kuris, plėtomasis nepalankia linkme, gali tapti jai didelio nepastovumo ir grėsmių šaltiniu. Būdamas suinteresuota Rusijos demokratinės santvarkos stiprinimu, Lietuva turi ieškoti paramos ir saugumo garantijų Vakaruose, ypač kai įtakingų Rusijos politinių partijų vadovai skelbia jos nepriklausomybės ir suverenumo atžvilgiu negatyvius pareiškimus.

Kaip laisva nuo svetimos kariuomenės, demokratinė valstybė, einanti į rinkos ekonomiką, neturinti tautinių mažumų problemos, Lietuva gali pretenduoti tapti bet kurios gynybinės organizacijos nare — šiuo atveju NATO: tai daryti jai

leidžia Helsinkio Baigiamasis aktas, kuriame įtvirtintas principas, kad kiekviena valstybė gali pasirinkti tarptautines saugumo ar kolektyvinės gynybos organizacijas, kurios garantuotų saugumą. Lietuva vysto platų bendradarbiavimą su Vakarų Europos gynybinėmis struktūromis, integruojasi į jos finansines ir ūkines organizacijas, tačiau vien tai nesuteikia jai saugumo garantijų.

Lietuvos pareiškimas stoti į NATO nesukelia ir negali sukelti jokios išorinės grėsmės Rusijos saugumui, nes NATO yra demokratinė Europos valstybių gynybos organizacija, su kuria plečia ryšius ir pati Rusija. Be to Lietuva pakankamai blaiviai ir atsargiai vertino ir vertina integracijos į Europos struktūras eiga, galimybes, nerydama per didelio optimizmo ar egocentrizmo, juolab nelaikydama integracijos į NATO vienadieniu reikišniu, o kompleksu planu, plečiant bendradarbiavimą ne tik karinių struktūrų reorganizavime, politinio bendradarbiavime, bet ir demokratinių procesų valstybės viduje plėtojime. Lietuva, kaip ir Latvija bei Estija, pasisako už visų Baltijos valstybių dalyvavimą NATO. Lietuvos pozicija „Partnerystės vardan taikos“ iniciatyvos atžvilgiu visuomet buvo palanki ir Lietuvos vadovai labai aiškiai pratesdavo šią

idėja — iš partnerystės į narys-

tę. Lietuva, kaip ir Lenkija Rusijos atžvilgiu yra analogiškoje padėtyje, nes neturi bendros sienos su Rusija. Tiesa, abi jos ribojasi su Kaliningrado sritimi (buvusi Rytų Prūsija), bet tai jau kita problema. Lietuvos kritikai, pajaukdami Lietuvos pareiškimą stoti į NATO sako, kad ji neturinti savo karinių pajėgų, betgi savo laiku Vokietija tapo NATO nare taip pat jų neturėdama. Kita vertus, karines pajėgas Lietuva pajėgi sukurti.

Lietuvos pareiškimas dėl stojimo į NATO tuo būdu yra labai logiškas žingsnis, prisimenant, kad Lietuva ne tik glaudžiai bendradarbiauja su Pabaltijo šalimis, bet ir pasisako už visų Centrinės Europos valstybių bendrą idėją plėtoti bendradarbiavimą su NATO, ju siekiamą gauti iš šios organizacijos saugumo garantijas Lenkijai, Vengrijai, Čekijai, Slovakijai ir Baltijos valstybėms. Vysegrado šalis atskyrus nuo Baltijos valstybių, saugumo garantijų problemos pastatytų Lietuvą į trečiajį valstybių tarpą, kurios dar ir dabar Rusijoje vadinamos „artimojo užsienio“ terminu, turinio, deja, toli gražu ne visuomet geografinio, o labiau politinio skambesio, jau ne kartą sukelusį dėl jo vartojimo Baltijos valstybių gyventojų protestus.

Lietuvai būtų nepaprastai pavojinga ir tai, jeigu Europoje atsirastų skirtingos geopolitinės įtakos sferos, o gal net kažkoks neraištas pasidalijimas jomis. Tai jau būtų žymiai pavojingiau, negu eventualus NATO išsiplėtimas į Rytus.

Galų gale, Lietuva nėra vienintelė šalis, pareiškus savo

Dar kai ką būtina reikia atlikti

Danutė Bindokienė

Mūsų atmintyje pasiliko neišdildomas vaizdas: milžiniška Lenino statula, virvėmis traukiama džiūgančios minios, su trenksmu virsta nuo pjedestalo miesto (nesvarbu — Maskvos ar Vilniaus) aikštėje ir suskyla į daugybę skeveldrų. Komunistas žlugo, lai gyvuoja demokratija! Kūji ir pjautuvą pakeitė laisvės simboliai ir galbūt... amerikietiško dolerio ženklas.

Komunistų pradžia buvo triukšminga ir kruvina, o pabaiga beveik rami — partija „nusi- baigė“ ir tiek. Visi partijos nariai, metų metais giedoję jos garbei gražiausius žodžius, staiga tapo uoliais demokratijos šalininkais. Ir tai dar ne viskas. Pasirodo, kad tikrų komunistų net nebuvo — vargšai partiečiai tik šiaip sau, iš būtinio reikalo, buvo įsirašę į partijos sąrašus, vykdė visus Maskvos įsakymus, persekiojo tikinčiuosius, trėmė ir grūdė į kalėjimus savo krašto patriotus ir keikė „supuvusią buržuazinę vakariečių kultūrą“. Vadinasi, komunistas jau seniai nebeegzistuoja, tik laisvojo pasaulio piliečiai ir vada per savo žioplumą to nepastebėjo... Net ir šiandien, praėjus gerokam laikui tarpui po oficialaus komunistų partijos panaikinimo, tebevyrauja kone visuotinis skepticizmas, kad kažkur kažkas lyg ir nesiriša.

Nemaža lietuviškosios išėjimo dalis laikosi ypač atsargiai. Argi galima pasitikėti žmonėmis, kurie savo ilgamečių ir, kaip atrodė, tvirtų įsitikinimų gali kone per dieną atsisakyti? Kur prasilenkiama su tiesa: ar kai žmogus prisiekė savo lojalumą komunistų partijai, ar kai tvirtina, kad jo priesaika buvusi netikra (vadinasi, melaginga)?

Čia ir išmintingasis Saliamonas nerastų tinkamos išeities

norą stoti į NATO. Lietuva pasirinko tą politinę ir karinę organizaciją, kuri ilgąmetėje istorijoje parodė savo ketinimų ir pažadų rimtumą, pagrįstumą, kurios autoritetas leidžia jai tikėtis NATO sudėtyje aiškios ir perspektyvios valstybinės rytdienos.

Pradžioje minėtasis NATO Generalinis sekretorius M. Woerner gruodžio 8 d. TV laidoje į klausimą, kodėl Lietuvos prezidentas pareiškė, kad Lietuva stotų į NATO, irgi

iš tų abejonių painiavos. Žmonės, kuriuos daugelis dar vakar vadino savo tautos išdavikais, šiandien jau kvietiami į išviejų renginius bei šventes, kur jiems skiriamos garbingiausios vietos (dažnai kvietėjai yra tie patys, kurie garsiausiai šaukė ir keikė tuos gerbiamuosius).

Reikia sutikti, kad pavergtose tautos buvo daug dvi-veidiskumo ir dirbtinio pataikavimo komunistų partijai. Gyventi, dirbti, mokytis juk reikėjo, o be partijos palaiminimo tai buvo neįmanoma. Ne kiekvienas gali būti didvyriu ir kenti už savo įsitikinimus, ne kiekvienas tuos tvirtus įsitikinimus ir turi. Kartais kompromisai neišvengiami ir už tai neturime teisės savo tautiečių smerkti. Tačiau vis dėlto kai ko reikalauoti yra ir logiška, ir teisinga.

Buvę Lietuvos komunistai turi viešai pasmerkti partiją ir tiek pat viešai pareikšti, kad jie jau nebera komunistai (neklaukime, ar buvo). Jie turi atsi- prašyti tautos už partijos padarytas skriaudas, nors patys prie jų nebūtų prisidėję. Jeigu priklausai organizacijai, sambūriui, partijai, automatiškai esi atsakingas ir už visus veiksmus, kurie padaromi partijos vardu. Šią procedūrą atlikus, kiekvienas buvęs komunistų partijos narys gali jau būti vertinamas atskirai, o pagrindinis vertinimo matas — ar yra nusikaltęs savo tautai, savo tautiečiams komunistų valdymo laikais. Jeigu jo vardas nesutep- tas išdaviko sąvoka, o rankos — asaromis ir krauju, palikime ateities darbais įrodyti lojalumą tėvynei ir jos gyventojams. Itarinėjimais ir piktavališkumu tik prailginsime praėjusių kančias ir trukdysime sekmingą atstatymo procesą.

aiškiai atsakė: „Tai labai lengva suprasti, bent jau aš manau, kad tai suprantu (...). Kalbos, kurios paskutinėmis savaitėmis buvo girdimos iš Maskvos, prisidėjo ir paskatino, kad jis žengtų šį žingsnį“.

• JAV prez. Jimmy Carter

1978 m. gruodžio 1 d. pavydė 56 mil. akrų Alaskoje valdybinei parko sistemai, kad žemė būtų apsaugota nuo privataus naudojimo, bet pasilikę visų Amerikos gyventojų nuosavybę.

LIKIMO IRONIJA

JONAS INDRIŪNAS

27

Vincas klausėsi. O kaip norėjo jis išlieti viską, ką dar nesenoje praeityje taip karštai nupasakojo savo kelionės draugams traukinyje, pakeliui į šią mokyklą. Bet susilaukė.

Šukys iš dalies pritarė, tik, nenorėdamas per daug sugadinti jaunųjų entuziazmo, išsitarė:

— Gal iš šių dviejų kuopų vyrų daugeliui teks stažą atlikti kitose karo mokyklose kuopose, kurios dar nėra net paruoštos kokiame nors apmokymui. O iki to laiko šios dvi kuopos bus gerai paruoštos tam darbui.

Tokiuose pasivaikščiavimoose jie daug išsikalbėdavo, daugiausia apie tėvynės likimą ir jų pačių ateitį. Ne visų mintys sutapdavo, kartais ir nesutarimų pasitaikydavo, tada Šukys pasilikdavo nuošaliai, neišsiveldamas į jų ginčus, kol patys priedavo prie bendros nuomonės.

Vincas, ramaus būdo, į ginčus nesivėlė. Ką jie samprotavo, Vincui ko nors naujo nebedarė. Jam tokie išvedžiojimai-spėliojimai buvo kažkada girdėti. Ir tą jam buvo lengva prisiminti. Jo ta jauna šeimininkė jau buvo jam atvirai pasakiusi, dar prieš išvažiuojant. Vincas buvo užsispyręs, nenorėjo tikėti, bet jautė, kad šeimininkė, jei ji būtų galėjusi, būtų jį surišusi, kur nors užrakinusi ir jokių būdu ten važiuoti neišleidusi. Kartais, kada vienas užsisvejojo, prisimindavo šeimininkę ir jam taip aiškiai tebeskambėdavo ausyse jos žodžiai: „Vinceli, nerimtas karininkų gyvenimas, tu ten neprisitaikysi, pasirink kitą kokią rimtesnę sritį,

gyvenime būsi daugiau patenkintas. Ir tavo tėveliai, tikrai žinau, tam pritar“.

Kai po daug metų Vincas sugrįždavo mintimis atgal, prisimindavo, kaip jie buvo pasiryžę tada visas savo žinias, visas jėgas paaukoti tėvynės gerovei. Niekas jų nesustabdė, jie ryžosi perkeisti visokius vargus, kokie kelyje pasitaikytų.

Neišsprendė dar vieno klausimo tų dienų nuotakose: kodėl leitenantas Sirvydis, karštai ir uždegančiai kalbėjęs jiems surengtose išleistuvėse gimnazijoje, kitą dieną sutikęs Vincą, davė jam visai priešišką patarimą: — „Jei turi kokių abejonių, ar nepatogumų, dar nevēlu pakeisti sprendimą. Dar pagalvok“. Vincas nesuprato, ką Sirvydis turėjo galvoje tą sakydamas, o gal ir nenorėjo suprasti. Jis jau buvo pasirošęs.

Tik daug vėliau nedrąsi mintis pradėjo rusenti Vincą galvoje, ar jo šeimininkė, Sirvydio lūpomis, nebando jo gelbėti...

XI

Tas gražus pavasaris sukėlė visiems gerą nuotaiką. Jau grįžo atgal ir tie, kurie labai norėjo Vėlykas praleisti namie, su savo artimaisiais. Jokio skirtumo, nieko naujo jie grįžę nerado: viskas buvo taip, kaip paliko, net ir aprangos, ko jau tikėjosi rasti, nebuvo. Nusivylė. Gal ne vienas pagalvojo, ko jie čia ir bevaziavo.

Vincas ir jo draugai buvo užimti. Jiems nuobodžiauti nebereikėjo, net ir laiko mažai bebuvo. Naujieji būrių vadai kas dieną stengėsi ką nors naujo įnešti į jų programą. Tad buvo sunku beatrasti laiko grįžusius aplankyti, pasidalinti nuotakomis, išgirsti naujienų iš savo krašto.

Vieną dieną vyrams pranešė, kad prasidės teo-

retinės pamokos. Vyrai nesitvėrė džiaugsmu. Seniai jie to laukė. Susirinko į didžiulį kambarį. Nebuvo panašų į gimnazijos klasę, stalai ir suolai atrodė kaip kokioje valgyklos salėje, bet tas nieko nereikšė, svarbu, kad kas nors kalbės, aiškins. Vyrai ir popieriaus susirado užsirašyti svarbesnes mintis. Seniai besijautę tokioje padėtyje, ramiai laukė, kol pasirodys koks žymus lektorius — dalyko žinovas.

Jų nustebimui, pasirodė pirmo būrio vadas leitenantas, daugelis ir jo pavardės nežinojo. Pradėjo apie kariuomenės statusus. Klausė visi, bet viskas buvo taip sausa, taip nuobodu, kad neišskyrė kas svarbu, kas ne. Po kiek laiko ir snaudžiančių atsirado. Pavargę buvo po rytinių pratimų. Vyrai kiek nusivylė.

— Ryt bataliono išleistuvės, — išgirdo vieną dieną vyrai.

Kažkas pasakojo: rajone būsią iškilmes, priesaika ir paradas. Visi šves ir kariūnams užsiemimui nebus, laisva diena, galės eiti tu iškilmingų ceremonijų stebėti. Paskutinį kartą matyti pasirošusius išvykti į Vilniaus kraštą.

Buvo graži, sauleta diena. Kareivinių rajone prisirinko daug žmonių. Suplaukė, kas galėjo: giminės, artimieji, pažįstami ir daug miesto visuomenės, pasižiūrėti ir pagerbti tuos pasiryžėlius, kaip jie sakė, tėvynės gynėjus. Toje minioje įsimaišė ir Vincas su savo draugais.

Viduryje rajono stovėjo išrikiuotos visos keturios bataliono kuopos. Prieš juos paaukštinta estrada. Į ją rinkosi aukščiausioji Marijampolės valdžia, vietinės rinktinės vyriausiojo štabo atstovai, atvyko ir keli vokiečių karininkai. Visi užėmė garbingas vietas toje estradoje. Buvo įdomu ir didinga.

(Bus daugiau)

LB Arizona apylinkės eglutė 1993 m. Kaledų tarptautiniame festivalyje, Phoenixe. Šiandienius puošmenis paruošė Marija Edeleinė ir nuotraukę esančios: S. K. Sofija Narkienė ir Viktorija Zakariene.

LIETUVA IR IŠEIVIJA IŠ JURIDINIO TAŠKO

RIMAS DOMANSKIS

Norėčiau pakalbėti apie Lietuvos įstatymus, jų įtaką išeivijos gyvenimui, o pabaigoje sustoti prie Lietuvos ir išeivijos tarpusavio santykių.

Vienas pagrindinių valstybės teisių principų yra teisės pirmumo principo (rule of law) pripažinimas, kuris negali būti pažeidinėjamas ir turi būti taikomas visiems visuomenės nariams vienodai. Po 50 metų sovietinio valdymo teisės pirmumo principas Lietuvoje nėra stiprus. Pavyzdžiui, vienas Lietuvos turtingiausių žmonių nustojo mokėti mokesčius, aiškindamas, jog valdžia nesilaiko teisių desnių. Sakoma, kad užsienio firmos moka žemesnius mokesčius, bet vis dėlto juos moka. Bijau, kad Lietuvoje iškoma išimčių, taikant teisės pirmumo principą. Siūlome netaikyti šių išimčių išeivijai, nediskriminuoti mūsų be jokių priežasčių.

Neteisingas yra teisinis principas: būti opozicijoje, kol tai naudinga, ir atsisakyti jos, kai nebenaudinga. Čia galėtume pasiremti Vilniaus Baldisiaus pavyzdžiu. Iš pradžių jis, kaip Lietuvos Banko pirmininkas, dėl politinių ėjimų ir ekonominių interesų buvo naudingas, o vėliau, kai jis tapo nebenaudingas, Baldisiaus rėmėjai pasisakė prieš jį.

Taip pat seimas nepripažino dvigubos pilietybės, kol buvo bijoma, kad asmenys, turintys dvigubą pilietybę, gali pasinaudoti nekilnojamojo turto atgavimo teise. O dabar seimas rimtai galvoja apie dvigubą pilietybę, nes jau praėjo pareiškimų padavimo dėl nekilnojamojo turto sugrąžinimo terminas.

Atrodo, kad Lietuvos politinė kova vedama, laikantis sovietinio metodo — šmeižti ir naikinti savo priešą. O juk reikėtų dirbti visiems išvien bendram tėvynės labui. Galbūt mums visiems būtų geriau pradėti bendradarbiauti, prisilaikant vakarietiško demokratinio normų.

Teisine prasme Lietuvos Respublika, kaip valstybė, yra juridinis asmuo. Tačiau užsienio lietuviai nėra juridinis asmuo. Turime Pasaulio Lietuvių Bendruomenę (PLB). Kraštų bendruomenės ir įvairios organizacijos atskirose valstybėse bei atskirose vietovėse. PLB turi savo atstovystę Lietuvoje. Panaudokime šią įstaigą pagerinti mūsų ryšiams. PLB siūlo turėti savo atstovą seime, kuris atstovautų išeivijai. Šiam sumanymui nepritariau, bet jis svarstytinas. Rekomenduojau įsteigti stebėtojus, pripažįstant, kad PLB Lietuvos Seime nekaltai visų vardu. Taip pat dr. Bobelis, vienintelis išeivijos lietuvis seime, negali kalbėti visų išeivių vardu. Laikraštyje „Atgimimas“ (1993 birželio 2 d.) Aušra Radzevičiūtė rašė: „Valdžios vyrai dažnai pabrėžia, jog Seime daktaras [Bobelis] atstovauja išeivijai ir gina jos interesus“. Atsiminkime, kad yra ir daugiau kelių išeivijos įtakai pasireikšti.

Lietuva, kaip valstybė, negali sudaryti sutarties su lietuviais užsienyje, nes lietuviai užsienyje nėra teisinis vienetas tarptautinės teisės atžvilgiu. Panagrinėkime, kokią įtaką Lietuvos įstatymai daro užsienio lietuviams ir kaip yra būtina šiuos įstatymus tobulinti.

Pradėsiu apie pilietybę. Kai pilietybė yra siejama su turto grąžinimu ir nekilnojamojo turto įsigijimu, rezultatas pasidaro sudėtingas. Dabar Lietuvos ista-

tymai neleidžia dvigubos pilietybės, bet Lietuvos Seime viena darbo grupė šį klausimą svarsto. Turto sugrąžinimas susietas su pilietybe. Nekilnojamojo turto gali įsigyti tik Lietuvos pilietis. Laikraštis „Laidas“ šiuo klausimu rašo: „Jau dabar užsienio piliečiai yra padarę nemažą pareiškimų atgauti savo turtą Lietuvoje. Kol kas tai stabdė mūsų Pilietybės įstatymas. O kai bus priimtos pataisos? Markausko nuomone, atsirad dar apie 20,000 užsieniečių, norinčių gauti Lietuvos pilietybę“.

As pritariu dvigubai pilietybei, bet reikia apsvaistyti, kaip tas klausimas susijęs su Lietuvos, Rusijos ir kitų šalių pilietybėmis. Kodėl neįvesti Amerikos lietuviui pensininkui grįžti į savo tėviškę, įsigyti butą ar namus ir turėti teisę gauti Amerikos valdžios pensijoms išmokas? Susidarytų kapitalas Lietuvoje. Lenkijoje, Graikijoje ir kitose šalyse Amerikos pensininkai tuo būdu padeda savo kraštui ekonomikai.

Manau, kad Lietuva turėtų leisti asmenims, neturintiems Lietuvos pilietybės, įsigyti Lietuvoje nekilnojamojo turto. Tas leidimas užtikrintų, jog dvigubos pilietybės klausimas nebūtų toks svarbus. Manau, jog draudimas asmenims, neturintiems Lietuvos pilietybės, ar užsienio bendrovėms, pirkti ir laikyti nekilnojamojo turto Lietuvoje, stabdo investavimą ir sudaro tokią padėtį, kai išeivija ir kiti užsieniečiai bei užsienio bendrovės valdo nekilnojamojo turto kitais būdais ir dėl to trukdo sukurti teisinį pirmumą. Lietuva gali nebijoti, kad mes, išeivija, ar kiti užsieniečiai taip perimsim Lietuvą. Amerikoje metų metus gyvena ir gyvena asmenys, neturintys JAV pilietybės, ir užsienio bendrovės, turinčios daug bilijonų (milijardų) dolerių vertės nekilnojamojo turto.

Dabar pakalbėkime apie turto grąžinimą. Aš nepritariau jo grąžinimui po 50 metų. Žiūrėkime į problemas Rytų Vokietijoje. Ten yra pareiškimų dėl 90% žemės ir turto grąžinimo. Žmonės išmesti iš savo namų, jie kenčia, o vėliau pradėjo persekioti užsieniečius. Mes susikūrėme čia neblogą gyvenimą ir to mums turėtų pakakti. Aš pritariu simboliškam pripažinimui, jog turtas buvo atimtas neteisėtai. Bet, Juozo Kojelio žodžiais tariant, „iš ko ta Lietuva gali kompensuoti?“ Todėl pasisakau už tai, jog asmuo, iš kurio turtas buvo neteisėtai atimtas, turėtų teisę atpirti arba gauti pirmenybę atpirti prarastą turtą. Paremkime Lietuvos ekonomiką įnašais, o ne atėmimu. Turto grąžinimo Lietuvoje procesas sukėlė nesusipratimų išeivijoje. Manome, jog Lietuvos valdininkai nespėdė šio klausimo tiesiogiai su mumis apie turto sugrąžinimą, kaip Česlovas Stankevičius mum pasakojo, kai lankėsi Amerikoje, problemų būtų buvę kur kas mažiau.

Taip pat norėčiau paminėti Lietuvos konstitucijos 56 ir 78 straipsnius. 56 straipsnis skelbia, kad „Seimo nariu gali būti renkamas Lietuvos Respublikos pilietis, kuris nesulaukęs teisės į pilietybę pagal kilmę, ne mažiau, kaip trejus pastaruosius metus

Mažieji Los Angeles „Spinduliukai“, filmuojant video filmą vaikams „Mes dainuojame“. I eil. iš kairės: Katarina Butkytė, Vilija Duda, Lina Balaitė, Aleksandra Habanek, Brianna Šilkaitė; II eil.: Alytė Mažeikaite, Liūdas Deveikis, Artūras Dovydenas, Andrius Mikuckis, Inga Newsom, Aleksas Vilkas.

gyvenęs Lietuvoje...“ Man kai kurie lietuviai tvirtino, jog 78 straipsnis buvo parašytas, kad Valdas Adamkus nebandytų kandidatuoti į prezidentus. Iš šio pavyzdžio aiškiai matyti, jog Lietuvos konstitucija ir kiti įstatymai yra sukurti išimties tvarka nesilaikant teisės pirmumo desnio.

O kaip su rinkimais? Piliiečiai, gyvenantys užsienyje, turi teisę balsuoti rinkimuose, jų balsai yra atitinkamai suskaičiuojami ir siunčiami į rinkimines apygardas pagal savo kilmės vietą. Gal būtų geriau, kad užsieniečių balsai būtų siunčiami į vieną apygardą. Tokiu būdu būtų galima padaryti itaką seimo rinkimams. Pvz., Amerikoje yra sudaromos kuo palankesnės sąlygos, kad tautinės mažumos turėtų kuo didesnes

galimybes išrinkti savo atstovą. Pabaigai norėčiau sustoti prie bendravimo. Nesant tiesioginių teisių ryšių, juos galima sukurti. Užsienio lietuvių vaidmuo tautos prisikėlime yra gyvas pavyzdys, kad toks bendravimas yra ne tik galimas, bet ir naudingas.

Čia verta paminėti žydų pavyzdį. Pasaulio žydai vis mano, kad nebūtų Izraelio be jų pagalbos, ir tuo didžiuojasi. Jie tuo pačiu mano, kad izraelitai nėra jiems už tai dėkingi. O izraelitai, savo ruožtu, tiki, kad pasaulio žydai nori jiems diktuoti savo sąlygas ir juos valdyti! Ar lietuviai neįsivaizduoja kažko panašaus ir savo atveju? Lietuviai tėvynėje sako: „Mes ne tam atsikratėm sovietų kontrolės, kad dabar užsienio lietuviai mus valdytų“. Girdime kalbų,

kad išeivija pažada daugiau, negu ji gali padaryti. O išeivijos lietuviai tvirtina, jog jie padeda daugiau, negu imanoma, bet Lietuva už tai nėra dėkinga. Tačiau, kaip ten bebūtų, turime būti realistais ir stengtis suprasti vieni kitus. Turime dėti visas pastangas abipusiam dialogui.

Kalbėkime atvirai. Esame vieni kitiems reikalingi. Nesame vieni geresni už kitus — esame visi lygūs. Palaikykime glaudžius tarpusavio ryšius, tokiu būdu geriau suprasime vieni kitus. Eikime koją kojon drauge ir, manau, žingsnis po žingsnio priartėsime prie didesnio pasitikėjimo, didesnio pasisekimo. Visą darydami, o ypač kai nesutariame, atsiminkime „Tegyvuoja Lietuva ir mūsų vienybė visada“.

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

FOR RENT
3 bdrm. apt., vic 3300 block of S. Emerald; adults only, no pets. Call after 6 p.m. 312-229-8517.

Įnuomojamas 3 mieg. bt. Cicero,
IL 18 & 50 St. apyl.; 4 rūbės, 3 pasidėjimo spintos sienoje; 1½ vonios. Skambinti: 708-863-0057 nuo 8 v.r. iki 10 v.r. ir po 5 v. p.p.

FOR RENT

5 large rooms, 2 bdrms, liv. rm. kitchen din. rm. carpeted & heated, coin laundry, vic. 66th & Spaulding, \$520 per month + security, (312) 551-6870.

FOR RENT

Įnuomojamas St. Pete's Beach, FL „condo“ savaitėi arba mėnesiui. Skambinti vakarais tel. 813-696-3467.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 ½ West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

IMEX AMERICA, INC.
524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomoja automobilius, Lietuvoje: siūnia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Faks 708-868-8642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.r.—5 v.v.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VYRKLAS, ORO VENTILACIJAS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

VILEIŠIAI
TRIJŲ BROLIŲ DARBAI TAUTAI
Autorius Antanas Kučys

Inž. Petro, adv. Jono ir gyd. Antano Vileišių biografijos, susijusios su svarbiais mūsų tautos ir Lietuvos valstybės įvykiais. Petras — žymiausias kovotojas už lietuviško rašto laisvę ir pirmojo lietuviško dienraščio steigėjas, Jonas — Nepriklausomybės akto signataras, pirmųjų Lietuvos vyriausybės narys, pirmasis Lietuvos atstovas Vašingtone; Antanas — vienas žymiausių ano meto Vilniaus lietuvių visuomenininkų bei kultūrininkų.

Visų trijų brolių darbai — tai reikšminga atgimusių lietuvių tautos istorijos dalis. Knyga yra 624 puslapių, iliustruota istorinėmis nuotraukomis ir įrisa keliais viršeliais. Išleido Devenų kultūrinis fondas. Gaunama „Draugo“ administracijoje. Kaina 27 dol. Užsakant paštą dar pridėdama: JAV-bėse 3.50 dol., į Kanadą — 4.00 dol., į visus kitus kraštus — 4.50 dol. Illinois valstijos gyventojai sumoka dar 2.36 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**, 4545 W. 63rd Chicago, IL 60629.

Banaicio opera

„JURATĖ IR KASTYTIS“

Lietuvių Operos išleistas 3 plokštelės. Įdainavo Dana Stankaitytė, Stasys Baras, Margarita Momkienė, Aldona Stempuzienė, Lietuvių Operos choras. Dirigentas — Aleksandras Kučiūnas. Plokštelių kaina \$15.00. Illinois gyventojams Tax \$1.32, plus persiuntimo išlaidos — USA \$2.95, o į Kanadą \$4.00. Užsakymą siųsti: **Draugas**, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuteris ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniskai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAIČIUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA

1945-1990

Kazio Bradūno ir Rimvydo Šilbajorio redaguota, dvidešimties autorių parašyta knyga, apžvelgianti visą 45 metų mūsų egzodo literatūros laikotarpį. Veikalas 864 didelio formato puslapių, kuriuos puošia šimtai įvairiausių iliustracijų. Leidėjas — mėcenatas yra Lietuvių Fondas, vardinis leidėjas — Lituanistikos Institutas.

Leidinyas gaunamas „Drauge“, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Knygos kaina — \$30.00. Užsisakant paštą, persiuntimo išlaidoms pridėdama \$4.00, į Kanadą — \$6.00, į kitus kraštus — \$6.50. Illinois gyventojai visais atvejais dar primoka \$2.63 valstijos mokesčių.

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVESIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

Kviečiame **VISUS** pasinaudoti SPECIALIAI NUPIGINTOMIS LĖKTUVŲ BILJETŲ KAINOMIS Į DAINŲ ŠVENTĘ IR ĮSIGYTI GERIAUSIUS BILJETUS Į VISUS RENGINIUS.

KVIEČIAME!

Pasinaudoti žymiai nupigintomis lėktuvų bilietų kainomis IŠ VILNIAUS Į:

NEW YORK	\$725.00	MIAMI	\$850.00
BOSTON	\$750.00	DALLAS	\$850.00
TORONTO	\$750.00	HOUSTON	\$850.00
MONTREAL	\$750.00	LOS ANGELES	\$925.00
CHICAGO	\$825.00	SAN FRANCISCO	\$925.00
DETROIT	\$850.00	VANCOUVER	\$950.00
WASHINGTON	\$850.00		

Kainos yra abipusinės. Bilietai privalo būti išrašyti ir kelionė prasidėti iki 1994 m. vasario 28, iškilus reikalui nakvoti, už viešbučius primokėti nereikia.

Dabar jau galima registruotis grupinėms kelionėms:

1. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos.
2. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos, Grupė „B“
3. „Draugo“ kelionė po Pabaltijį, baigiant su Dainų švente Lietuvoje, 26 birželio iki 12 liepos.
4. Kelionė po Pabaltijį „A“ 26 liepos iki 08 rugpjūčio.
5. Kelionė po Pabaltijį „B“ 16 rugpjūčio iki 29 rugpjūčio.

Jau aštunti metai kaip sėkmingai siunčiame jūsų paketus. Air Cargo (oro) \$1.45 už svarą iš Čikagos į Lietuvą. Minimumas — 100 kg.

SIŪLOME:

Mūsų labai populiariai septynių (7), dešimties (10), ir keturiolikos dienų (14) keliones po Lietuvą. Prašome skambinti dėl tolesnių informacijų.

Atstovaujame visas akredituotas pasaulio oro linijas. Jums pa eidaujant, galime išrašyti lėktuvo bilietus mūsų raštineje Vilniuje. Apmokėjimas gali būti Amerikoje, arba Lietuvoje. Garantuojame žemiausias kainas ir užtikrintą patarnavimą.

Visais kelionių reikalais — bilietais, atostogomis po visą pasaulį, kelionėmis laivu, traukiniu, lėktuvu — kviečiame kreiptis į mus ir mes maloniai ir profesionaliai aptarnausime visose mūsų raštine.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

Bronius Juozas Laučka

JUOZO LAUČKOS GIMTADIENĮ PRISIMINUS

Juozas B. Laučka š.m. sausio 23 d. būtų sulaukęs 84 metų amžiaus, tačiau Aukščiausiojo jam tai nebuvo lemta. Jis mirė maždaug prieš penkis mėnesius – praėjus metų rugsėjo 9 d.

Nors sveikata pamažu blogėjo, bet jis niekada nesiskundė. Jis buvo išgyvenęs tris širdies priepuolius, todėl jo širdis buvo susilpnėjusi. Sakydavo, kad sunku laiptais lipti ar ilgiau pavaikšioti. Taip, jėgos išsekė, jis užmigo Viešpatyje savo žmonos Izabelės ir dukterų Pranutės bei Izabelytės šeimų globojamas Suburban ligoninėje, Vašingtono priemiesty, Bethesdaje.

J. Laučka buvo vienas žymiausių jo laiko Amerikos lietuvių veikėjų. Tiesa, jam neteko užimti pirmininkaujantių vietų bendrininkų lietuvių organizacijose, nes jose dominavo tokie žymūs veikėjai, kaip L. Šimutis, dr. P. Grigaitis, M. Vaidyla, A. Olis ir kiti, tačiau J. Laučka dalyvavo visuose to meto svarbiuose įvykiuose. Jis buvo vienas Amerikos lietuvių Tarybos (ALT), steigėjų, ir 1940-51 m. laikotarpį buvo jos narys, keletą metų vicepirmininkas. Jis dalyvavo Balfo steigime, buvo jo pirmosios valdybos narys, o vėliau reikalų vedėjas. Pirmininkavo komitetui, kuris 1939 m. surengė įspūdingą Lietuvių dienų Pasaulinėje parodoje New York'e. Dalyvavo lietuvių delegacijoje 1940 m. pas prez. Rooseveltą, kuris užtikrino, kad Lietuvos laisvės klausimas yra tik atidėtas, bet neužmirštas. 1949 m. jis pirmininkavo komitetui, kuris surengė Amerikos lietuvių III kongresą.

Greta to J. Laučka gyvai reikėsi Amerikos lietuvių katalikų organizacijose, užimdamas vadovaujamas vietas. Penkerius metus buvo Amerikos lietuvių katalikų federacijos pirmininkas (1941-46), ir 6 m. Amerikos lietuvių katalikų susivienijimo vicepirmininkas (1978-84) bei aktyviai veikė Lietuvos vyčiuiose.

J. Laučka veikla yra ypač susijusi su ateitininkais, į kuriuos jis įsijungė, mokymasis Panevėžio gimnazijoje. Jis buvo ateitininkų moksleivių sąjungos centro, o vėliau ateitininkų studentų sąjungos Vytauto Didžiojo un-te pirmininkas, ateitininkų teisininkų korp. Iustitia steigėjas. Amerikoje atsikūrus ateitininkams, jis 1974 m. buvo išrinktas sendraugių sąjungos pirmininku, o 1978 m. Ateitininkų federacijos vadu, kurio pareigas ėjo penkerius metus.

Tai tik trumpi Laučkos visuomeninės veiklos bruožai. Detaliau aprašyti reikėtų daug vie-

tos. Už jo veiklą ir nuopelnus Bažnyčiai popiežius Jonas Paulius II jį 1984 m. pakėlė į šv. Silvestro riterius.

Greta visuomeninio darbo Laučka reikėsi ir kaip žurnalistas. Jis turėjo lengvą plunksną, gerą atmintį ir sugebėjo sklandžiai reikšti savo mintis. Jo straipsnių spausdinta įvairiuose Lietuvos ir Amerikos lietuvių leidiniuose. Jis daug rašė redaguodamas „Darbininko“ savaitraštį Bostone 1930-33 m., ir „Amerikos“ savaitraštį Brooklyne 1936-45 m. Savo straipsnių rinkinį 1992 m. išleido Lietuvoje atsikira knyga „Žvilgsniai per Atlantą į Lietuvą“. Tai straipsniai apie įvykius Lietuvoje nacių ir sovietų okupacijos metais. Iš jų matyti, kaip Laučka siejo Lietuvą ištikusia nelaime, ragino savo skaitytojus nepasiduoti nevilčiai ir skatino jungtis į bendras pastangas Lietuvos laisvei atgauti.

Karui Europoje pasibaigus 1945 m. ir naujiems ateiviams Amerikon atvykus, Laučka redaktorius darbą perleido kitiems, o patsai perėjo dirbti Amerikos katalikų šalpos organizacijoje, NCWC, kur rūpinosi lietuvių pabėgėlių atvežimu iš Vokietijos. Jis pats asmeniškai ne vienam yra sudaręs dokumentus atvykti Amerikon ir įsikurti.

Laučka iš visuomeninės veiklos ir spaudos darbo išsijungė, perėjęs dirbti į Amerikos Balso (Voice of America) radiją. Šį darbą jis pradėjo 1951 m. Amerikos valdžiai Amerikos Balse įsteigus lietuvių skyrių, kuriam jis iš pradžių trumpai vadovavo. Metais po to Laučka buvo paskirtas į Miuncheną suorganizuoti Amerikos Balso lietuvių skyrių ir jam vadovauti. Čia jis dirbo iki 1958 m. sausio mėn., kai dėl sūnaus ligos buvo sugrąžintas į Vašingtoną skyriaus vedėju pavaduotoju ir redaktorium. 1966 m. Laučka trejiems metams buvo paskirtas dirbti amerikiečių radijuje RIAS Vakarų Berlyne. Po to, grįžęs į Vašingtoną 1975 m., jis vėl buvo paskirtas į Miuncheną suorganizuoti lietuvių skyrių Laisvosios Europos radijuje ir jam vadovauti. Šias pareigas jis ėjo iki 1978 m. ir, grįžęs į Vašingtoną, iki 1992 m. tartininkavo šiam radijui kaip korespondentas.

Amerikos Balso ir Laisvosios Europos radijai valdžios išlaikomi, o jų uždavinys yra aiškinti Amerikos politiką, pasakoti apie Amerikos gyvenimą bei informuoti apie įvykius pasaulyje. Laučka nepasitenkino tik šiu pareigų biurokratišku atlikimu, bet rūpinosi, kad radijo prog-

ramos būtų ne tik įdomios Lietuvos klausytojams, bet stiprintų jų rezistencinį atsparumą bei laisvės atgavimo viltį. Todėl jis atidžiai sekė gyvenimą okupuotoje Lietuvoje ir kiek galėdamas demaskavo sovietų propagandą.

Laučka buvo gimęs 1910 m. sausio 23 d. Brocktone, MA; mažas buvo tėvų parvežtas į Vabalninką, kur jis užaugo, baigė Panevėžio gimnaziją ir teisių fakultetą Vytauto Didžiojo un-te Kaune. Grįžęs Amerikon, tęsė teisės studijas Columbia universitete, New Yorke, o 1963 m. Georgetown universitete Vašingtone įsigijo politinių mokslų magistro laipsnį.

Laučka buvo vedęs Izabelę Mocejūnaitę iš Rochesterio, NY. Ji buvo jo nuolatine palydovė veikloje ir kelionėse. Jie išaugino ir išmoksino dvi dukras – Pranutę ir Izabelę (sūnus Juozukas mirė jaunas). Pranutė Domanskienė yra įsijungusi į Čikagos lietuvių veiklą, yra viena jaunųjų ateitininkų globėjų. Izabelė Howes, nors tolokai gyvena, atvyksta su savo vyru ir vaikais į lietuvių pamaldas Vašingtone, prisideda prie jų išlaikymo, dalyvauja lietuvių renginiuose.

Ta lietuviškumo nuotaika, kuri reikėsi Laučkos šeimoje, atspindėjo ir jo laidotuves. Nesant lietuvių bažnyčios nei Vašingtone, nei jo apylinkėse, J. Laučkos kūnas buvo pašarvotas jo parapijos St. Jane Frances de Chantal bažnyčioje. Apeigas pradžioje šeimoms draugas prel. J. Bazan. Po to vaikaičių maldą už mirusį senelį sukalbėjo Pranutės ir Izabelės vaikai – Marija Domanskytė (11 m.) ir Deanna Isabelle Howes (8 m.). Dvi rožinio dalis sukalbėjo Msgr. Bazan angliškai ir Domanskių bei Howes vaikai – Marija (11 m.) ir Jonukas (8 m.), bei Deanna (8 m.) ir Jonukas (6 m.) lietuviškai. Skaitymus atliko lietuviškai Laučkos sesers Stankaitienės dukros – Genovaitė Stankaitytė Zdanys ir Regina Stankaitytė.

Maldoms pasibaigus, atsisveikinimo kalbas pasakė V. Nakas, ambasadoriaus S. Lozoraičio atstovas, dr. A. Damašius, klasės draugas Panevėžio gimnazijoje ir artimas bendradarbis Amerikos Balso radijuje, M. Rudienė, Balfo ir vyrių atstovė, švogeris dr. A. Stankaitis ir žentas A.R. Domanskis. Atsisveikinimas buvo baigtas ateitininkų himnu.

Pirmadienį, rugsėjo 13 d. Prisikėlimo pamaldos įvyko toje pačioje bažnyčioje. Šv. Mišias aukojė J. Laučkos pusbroliai kun. Ch. ir kun. D. Mockevičiai, koncertuojant ir vietos bažnyčios prelatams J. Bazan ir J. Madigan. Giedojo solistė M. Bizinkauskaitė. Skaitymus atliko ateitininkų federacijos vadas J. Polikaitis ir žentas J. Howes.

Po pamaldų didžiulė automobilų vilkstinė Juozo Laučkos žemiškuosius palaikus palydėjo į Gate of Haven kapines Vašingtono priemiestyje Silver Spring. Kapinių mauzoliejiaus koplyčioje, kur Ch. Mockevičius sukalbėjo paskutines maldas. Po to dar žodį tarė Ateitininkų federacijos vadas J. Polikaitis ir Lietuvos ambasadorius S. Lozoraitis. Baigta buvo Lietuvos himnu.

Iš koplyčios Laučkos žemiškieji palaikai buvo perkelti į mauzoliejiaus nišą, kurią jis su žmona Izabele buvo pasirinkę. Taip buvo galutinai atsisveikinta su žymiu Amerikos lietuvių visuomenės veikėju ir spaudos bei radijo darbuotoju, kuris visą savo gyvenimą buvo paskyręs lietuvių stiprinimui ir Lietuvos laisvės atgavimui. Jam buvo lemta pamatyti, kad šios jo pastangos nebuvė veltui – Lietuva atgavo laisvę.

Juozas Vitėnas

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

70 dol. Albinas Smilgys, Vancouver, Canada, J. Rudzinskas, Union Pier, MI.

50 dol. American Travel Service, Evergreen Park, IL, A. ir V. Čepėnas, Darien, IL, M. ir B. Gurėnas, Hayward, WJ, Aldona J. Kirstuk, St. Petersburg Beach, FL, Nina Liubinas, St. Pete Beach, FL, Ona Maciulevičius, Cleveland, OH, Domas Mišulis, Lockport, IL, Juozas Skomantas, Beverly Shores, IN, Donna Sulskenienė, Omaha, NE, kun. John Tamulis, Cadillac, MI.

40 dol. Vladas Bernotas, Cheshire, CT, dr. Elena L. Liutukas, Bethesda MD, Marija Kušlikienė, Grand Rapids, MI, Elena Grigaliūnas, Palos Hills, IL.

35 dol. J. W. Kuncas, Export, PA, Elena Mazuraitis, Hot Springs, AR, Jonas Markvaldas, Cicero, IL, Gloria O'Brien, Westwood, NJ, B. Stonkus, Delhi, Kanada.

30 dol. Bronius Angeleika, Chicago, IL, Eleonora Derencius, Palos Hills, IL, Irena ir Arunas Draugelis, Naperville, IL, Antanas Drutys, Chicago, IL, Bronius Gaizauskas, St. Petersburg, FL, Antanas Masonis, Philadelphia, PA, K.E. Gudinskas, Hamilton, Kanada.

25 dol. Danutė Augienė, Putnam, CT, kun. Valdemaras Cukuras, Putnam, CT, Victor A. Vaitkus, Waterbury, CT, Valerijonas Vitkus, Rochester, NY, Veronika Satas, Fremont, WI, Viktoras Makiejus, Crown Point, IN, Kazys Urbšaitis, Gulfport, FL, Albertas J. Naudžiūnas, Boston, MA, Vytas ir Stasė Mačys, Chipley, FL, Vincas Viltakis, Chester, PA, Peter Kiršinas, Country Club Hills, IL, Ona Kolis, Palos Hills, IL, Gina Mačiulienė, Palos Park, IL, Sabina Ručaitė-Henson, Oak Brook, IL, P. Baltakis, Burtonsville, MD, Juozas ir Birutė Ališauskas, Berwyn, IL, kun. Rapolas Krasauskas, Putnam, CT, Juzė Petrauskienė, N. Chicago, IL, Marius Ambrose, New Market, MD, Kazys Majauskas, Chicago, IL, Chicago, IL, Indrė Rudaitis-Jeske, Chicago, IL, Juraite ir Kazys Bukauskas, Hot Springs, AR, Pranas Stankus, Hartford, CT, Vincas Akelaitis, Cleveland, OH, Jonas Ciuberkis, Cleveland, OH, Juozas Karklys, Tucson, AZ, Juozas Pultinevičius, Omaha, NE, Albinas Dzironas, Chicago, IL, Antanas Bajerčius, Miami Beach, FL, Antanas Marmas, Chicago, IL, Valerija Jokas, Miami, FL, Jonas J. Kaunas, Downers Grove, IL, P. ir J. Kazlauskas, Lemont, IL, Kazys Linkus, Miami Beach, FL, dr. F. Kaunas, Cicero, IL, Stasys Liepas, Michigan City, IN, Lithuanian World Center, Lemont, IL, Milda Matusz, Dehan, NJ, Petras Petraitis, Richmond Hill, NY, Prel. J. Prunskis, Lemont, IL, Povilas Stelmokas, Lemont, IL, kun. Vincas Valkavičius, Norwood, MA, William J. Alonis, Lake Ozark, MO, Laima Braune, Oak Brook, IL, Valeria Kindrotas, Pigeon, MI, Jonas Maurukas, Ph. D. St. Petersburg, FL, Jonas Kaunas, Downers Grove, IL, V. Laugalis, Niantic, CT.

20 dol. W. F. Beliajus, Denver, CO, Gediminas Brazaitis, Highland, IN, Emily Eksevis, West Chicago, IL, Stasys Garliauskas, Manchester, MI, kun. Albert Karalis, New Haven, CT, A. Lazdauskas, Bridgeport, CT, V. Butvydas, Greenwich, CT, Jurgis Gimbutas, Arlington, MA, Joseph ir Wanda Gvildys, Palos Hills, IL, Dana Jennings, Wheaton, IL, Stella Kasnickas, Harbert, MI, Vitas Kazlauskas, Lemont, IL, Virgilijus Krapauskas, Palos Park, IL, K. Krivickas, Clarks Summit, PA, Bronius Krokys, Philadelphia, PA, Valeria Kundrotas, Pigeon, MI, A. ir V.

Laniauskas, Cicero, IL, Sofia Lastas, Grand Rapids, MI, Jurgis G. Leskauskas, Naperville, IL, dr. J. Makštutis, Palos Hills, IL, Francis Matulaitis, Cicero, IL, Petras Mikšys, Leicester, MA, J. ir J. Mockaitis, New Buffalo, MI, V. Norkus, Naperville, IL, Bronius Paliulis, Dorchester, MA, V. Radzius, Chicago, IL, Jonas Riauba, Toronto, Kanada, Julius Rimkūnas, Redington Beach, FL, Vacys Ročiūnas, Independence, OH, P. J. Rulis, Beverly Shores, IN, Elena Sniegaitis, Juno Beach, FL, Pranas ir Stasė Stanelis, St. Petersburg Beach, FL, Jonas Urbanas, Clawson, MI, Joana Vaičiulaitienė, Bethesda, MD, Jonas Zydavičius, Lynn, MA, Romualdas ir Baniutė Kronas, Clarendon Hills, IL, V. Vijeikis, Chicago, IL, Petras Bitleris, Detroit, MI, Jonas Kučinskas, Miami Beach, FL, Eleonora Szwed, Chicago, IL, Gediminas Rajeckas, Maspeth, NY, Alice Lopez, Miramar, FL, Leonas ir Ona Sabaliūnas, Ann Arbor, MI, Irena Sušinskienė, Cleveland, OH, Stefania Baliene, Dearborn, Hts, MI, M. Edelis, Phoenix, AZ, Stasys Ignatavičius, Cleveland, OH, V. Kutkevičius, Rochester, NY, Stasė Masilius, Lemont, IL, Pranas Michelevičius, St. Petersburg Beach, FL, Alfonsas Moliejus, Highland, IN, Andrius Naujokas, Norridge, IL, M. S. Putrimas, Toronto, Kanada, Jonas ir Irena Rimkūnas, New Buffalo, MI, M. Silkaitis, Seminole, FL, Jonas Tamulis, Joliet, IL, Vytas Tamulis, South Euclid, OH, Petras Vasiliauskas, Woodhaven, NY, Kostas Žalnieraitis, Clarendon Hills, IL, B. Petrauskas, Burbank, IL, Julija Gylėnė, Chicago, IL, Ona Balčiūnienė, Manahawkin, NJ, „Žiburio“ mokyklos Tėvų Komitetas per R. K. Giedraitį, dr. Daniel Degesys, Gates Mills, OH, Joseph Kavaliūnas, Athol, MA, Aldona Adomonis, Osterville, MA, Viktoras Danėnas, Chicago, IL, J. T. Ciparis, Ontario, Kanada, V. Petravičius, Hartford, CO, Vytautas Volertas, Delran, NJ, Donatas Zakaras, Sun City, AZ, Juozas Venslovaitis, Toronto Kanada, O. V. Samatauskas, North Port, FL, Jonas Miežinskas, Hots Springs, AR, S.O. Budejus, Palos Heights, IL, Zigmantas Orvidas, Hamilton, Kanada, Alfonsas Zolpis, Toronto, Kanada, Antanas Zilėnas, Highland, IN.

15 dol. dr. Jonas Balys, Silver Springs, MD, Marcelė Bytautas, Darien, IL, kun. V. Gorinas, South Beloit, IL, K. E. Kiaučinas, Clarendon Hills, IL, Monika Pocius, Rockford, IL, Gintautas Raulinaitis, Oak Forest, IL, Alf. Leparskas, Warren, MI, Joseph Urka, Gloucester Cy, NJ, Elena Dambriūnienė, Brentwood, MD, Gražina Giroux, Carson City, MI, Virginia I. Majauskas, Westmont, IL, Vincas Mamaitis, Sunny Hills, IL, Ada Monkienė, Ormond Beach, FL, Povilas Petkevičius, Lemont, IL, Regina Petrauskas, Westmont, IL, Stasė Kezenius, Willock, OH, V. Šilėnas, Euclid, OH, Salomėja Skaudys, Round Rock, TX.

Visiems šiems rėmėjams už finansinę paramą laikraščio leidimui tariame nuoširdų lietuvišką ačiū!

• **Automatinis JAV** erdvėlaivis Mariner 2 1962 m. gruodžio 14 d. priartėjo prie Veneros ir pradėjo į Žemę siųsti informaciją apie tos planetos atmosferą ir paviršiaus temperatūrą.

• **Pirmąjį sėkmingą skrydį** atliko broliai Orville ir Wilbur Wright, pakilę savo gamybos lėktuvu iš Kitty Hawk, NC, 1903 m. gruodžio 17 d.

PADĖKA

A.†A.

PRANAS ŠULAITIS-ŠULAS

Po ilgos ligos, savo namuose mirė 1993 m. gruodžio 10 d. Čikagoje. Velionio pelenai bus nuvežti į Lietuvą.

Nuoširdi padėka giminiams, draugams ir pažįstamiems Lietuvoje ir Amerikoje už išreikštą užuojautą žodžiu, raštu, per spaudą; už aukas šv. Mišioms, geles, apsilankymą koplyčioje ir dalyvavimą atsisveikinime bei gedulingą Mišių aukoję.

Gili padėka Miliauskų, Glambų, Peleckų šeimoms ir ses. Salvatore, taip pat mielam dr. Jonui Adomavičiui ir E. Šulaičiui už parodytą rūpestį ligos metu ir mūsų skausmo valandose.

Labai dėkojame Lietuvos Dukterų sesėms už rožančiaus sukalbėjimą koplyčioje, kuriam vadovavo sesė Janina Mikutaitienė.

Dėkojame ses. Kleopai, ses. Cyril, ses. Aurelijai, ses. Salvatore, ses. Albertai, ses. Perpetua ir ses. Tarcisia, kurios dalyvavo maldose ir šv. Mišių aukojė, atstovaudamos velionio seseris kazimierietes vienuoles, gyvenančias Lietuvoje – ses. Augustiną ir ses. Juozapą. Gili padėka šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos kun. Fabijonui Kireiliui už maldas koplyčioje, už šv. Mišių auką bažnyčioje, tėvui Juozui Vaišniui, SJ už Mišių koncelebravimą ir už prasmingą pamokslą; skaitytojiui Antanui Drūčiui, solistei Danai Stankaitytei, muzikui R. Sokui už giesmes ir vargonų palydą šv. Mišių metu.

Labai didelė padėka Brighton Parko lietuvių Bendruomenei ir jos pirm. Salomėjai Dauliėnei, Vytauto Didžiojo rinktinės šauliams-ems ir jų pirm. Alfonsui Paukščiui, šv. Kryžiaus parapijos lietuvių komiteto vadovui Algijui Regijui, teisininkui dr. Petriui Jokubkai ir broliaukui Dantonui Šulaičiui už atsisveikinimo kalbas koplyčioje.

Ypatinga padėka už garbės sargybą prie karsto ir karstanešiams – broliams-sesėms šauliams-ems.

Dėkojame Gaidas-Daimid laidotuvių direktoriams už rūpestingą patarnavimą ir visiems, kurie prisidėjo sumažinti mūsų skausmą.

Išsekis ramybėje, brangus Vyrelį, Tėveli, Tėvukai, šventojė Lietuvos žemeleje.

Nuliūdę: žmona Magdalena, sūnus dr. Leonas Pranas, marti dr. Dalia, anūkęs Diana, Danutė Daivutė ir sūnus Linas-Paulius Amerikoje, seserys kazimierietės vienuolės – Augustina ir Juozapa Lietuvoje.

A.†A.

PETRUI GRIŠKELIUI

mirus, reiškiamė užuojautą dukteriai LIŪDAI, sūnums RIMANTUI, KESTUTIUI, vaikaičiams DAI-VAI, GINAI, ALGIUI ir visiems artimiesiems.

Dievo Apvaizdos lietuvių parapija

Detroit, MI

A.†A.

PETRUI GRIŠKELIUI

išėjus į Amžinuosius Namus, jo dukrai, mielai sesei v.s. fil. LIŪDAI RUGIENIENEI ir visiems artimiesiems reiškiamė gilią ir nuoširdžią užuojautą.

Vyresniųjų skaučių Židynys Detroito

A.†A.

PETRUI GRIŠKELIUI

mirus, dukrą LIŪDĄ RUGIENIENĘ, žentą ALGI, sūnus KESTUTĮ ir RIMANTĄ, jų šeimas, anūkę GINĄ BLINSTRUBIENĘ, vyrą ROBERTĄ ir visus kitus gimines širdingai užjaučiame.

Rejerių šeima

A.†A.

MARIUI KIELAI

mirus, žmoną EMILIJĄ, dukras AUDRONĘ ir AUŠRĄ, sūnus ARVYDĄ ir ALBERTĄ bei jų artimuosius giliai užjaučiame.

Angėlė ir Jonas Jadviršiai
Genutė Juodikienė
Genutė ir Petras Juodikiai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos Vyčių choro valdyba ir pirm. Sabina Henson maloniai kviečia visus į choro metinį pokylį Šaulių salėje, 2417 West 43rd St., sausio 15 d. Bus trumpa choro programa, šalta šilta vakariene, laimėjimai ir šokiai prie geros muzikos. Vietas rezervuoti skambinant Mary Kinčius tel. (312) 927-4990.

Ziemos popietę bus miela praleisti su aktorium Kęstučiu Geniu. Jo režitalį rengia „Draugas“, kviečia visuomenę atsilankyti ir prie kavutės pabendrauti su sąžinės poetu. Bilietai bus tik prie įėjimo.

Pirmoje šių metų vakaro nėje Jaunimo centro kavinėje penktadienį, sausio 14 d., 7:30 val. vak. bus rodomas a.a. prel. Julius Maciejausko, Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos steigėjo ir bažnyčios Švėkšnojje statytojo, pergabimas iš Los Angeles ir perlaudojimo iškilmės Švėkšnojje, filmas. Po filmo – kavutė ir pabendravimas. Visi, o ypač švėkšniškiai, kviečiami.

Petras Abromaitis iš Lemonto atsiuntė 100 dol. „Draugo“ dienraščio paramai. Nuosirdžiai dėkojame už auką.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

(sk)

x A.a. Petro Maldeikio atminimui „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būreliai, aukoj: Jadvyga ir Petras Gruodžiai \$20, Jonas Kavaliūnas \$10, Bronė ir Viktoras Motušiai \$10, M.J. Placai \$5, Dana Gylėnė, Dallas, TX \$20. „Saulutė“ nuosirdžiai dėkoja.

(sk)

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Pinigai pervedami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x Donald M. Petkus paukojo Lithuanian Mercy Lift \$1,000. Nuosirdžiai dėkojame ponui Petkui už dosnią auką.

(sk)

x Trūksta Jūsų gyvenime pačių naujausių, necenzūruotų žinių iš Lietuvos? Nuo Milwaukee iki Elgin, nuo Chicago iki South Bend informuoti lietuvių klausosi tik ŽEMES L PRODUCTIONS žinių laidų. Jūsų dėmesiui – RYTMEČIO EKSPRESAS nuo pirm. iki penkt. 10 v.r. per WNDZ 750 AM. Adresas: RYTMEČIO EKSPRESAS, WNDZ Radio, 5306 W. Lawrence, Chicago, IL 60630. Tel. (312) 286-1616. Nesuspėjote? Jūsų patogumui VAKARINĖS NAUJENOS nuo pirm. iki penkt. 6:30 v.v. per WCEV 1450 AM; adresas: WCEV Radio, 5356 W. Belmont, Chicago, IL 60641, IL (312) 777-1450. Visais reklamos reikalais, įskaitant ir mirties pranešimus, kreipkitės į mus tuoj pat po laidų.

(sk)

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS ČIKAGOJE

Amerikos Lietuvių Tarybos Čikagos skyriaus valdyba ir taryba jau po Alto suvažiavimo spalio 30 d. pradėjo ruošti didžiąją mūsų tautos šventei – Lietuvos Nepriklausomybės minėjimui. Įvyko keli darbingi posėdžiai, kuriuose buvo svarstomi įvairūs reikalai, susiję su minėjimu. Paskutinis posėdis įvyko sausio 7 d. Šiame posėdyje buvo sudaryta minėjimo programa.

Alto Čikagos skyrius pagrindinį Lietuvos Nepriklausomybės 76 metų atkūrimo minėjimą rengia 1994 m. vasario 13 d., sekmadienį. Minėjimas pradedamas šia tvarka: šeštadienį, vasario 12 d. 12 val. dieną vėliau pakelimas ir žuvusių dėl Lietuvos laisvės pagerbimas prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje. Programą atlieka Čikagos liuanistinių mokyklų vadovybė su savo mokiniais.

Sekmadienį, vasario 13 d. 10 val. ryto vėliau pakelimas Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčios aikštėje. Iškilmės vadovauja Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė ir kiti šaulių būriai.

10:30 val. ryto iškilmingos pamaldos toje pačioje bažnyčioje. Pamaldų metu giedos parapijos choras, diriguos muz. Antanas Linas. 10:30 val. ryto pamaldos Lietuvių Evangelikų Liuteronų „Tėviškės“ parapijos bažnyčioje. Pamaldas laiko vysk. Hansas Dumpys.

11:00 val. pamaldos Ziono Lietuvių Evangelikų Liuteronų bažnyčioje. Pamaldas laiko kun. Jonas Juozapaitis.

Oficialioji minėjimo – šventės dalis bus 2 val. p.p. Marijos Auks. mokyklos auditorijoje, 6727 So. California Ave.

JAV ir Lietuvos himnus giedos Alto valdybos narė Mary Kinčius. Invokaciją kalbės vysk. Hansas Dumpys. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 1918 m. ir Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 1990 m. kovo 11 d. aktus skaitys Čikagos liuanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujami direktorės Jūratės Dovielenės. Pagrindinę kalbą pasakys, iš Kalifornijos atvykęs, visuomenininkas inž. Vytautas Šliūpas. Yra pakviesta ir keletas amerikiečių, kurių pagalba švėsimė ta brangia mūsų tautai šventė.

Neilga meninė programa atliks Čikagos liuanistinės mokyklos mokiniai. Vėliau įnešima tvarkys Dariaus ir Gireno ir Don Varno postai. Organizacijos su vėliavomis, moterys ir mergaitės, tautiniai drabužiais pasipuošusios, ir plačioji visuomenė kviečiama dalyvauti.

Po minėjimo visuomenės atsigavimui ir pabendravimui yra rengiama kukli vakariene Balzeko L.K. muziejaus patalpose.

Ant. Repšienė

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

(sk)

Auką steigiamam „Draugo“ paramos fondui – yra lietuvių lėšas ateities kartoms.

Čekius rašyti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Iš Čikagos lit. mokyklos vaidinimo „Mažylis“ (iš kairės: Veronika Grybauskaitė, mokyt. Marija Placienė, Lina Doviailė, mokyt. Jūratė Jankauskaitė ir Aušra Bužaitė).

Nuotr. Vlado Žukausko

NAUJI „DRAUGO“ SKAITYTOJAI

Malonu pastebėti, kad jau kelintas mėnuo iš eilės „Draugo“ skaitytojų šeima padidėja nemažu naujų prenumeratorių skaičiumi. Štai ir paskutinį praėjusių metų mėnesį – gruodį – „Draugo“ užsisakė (ar kiti jiems užsakė) net 48 asmenys. Džiaugiamės, kad vis daugiau dienraščių siunčiama į Lietuvą, taigi mūsų „popierinis tiltas“ pamažu auga (dar toli iki bus pakankamai tvirtas). Kadangi Lietuvoje „Draugas“ siunčiamas daugiausia institucijoms, todėl jis pasiekia daug daugiau skaitytojų, negu prenumeratorių skaičius liudija. Metinė dienraščio prenumerata į Lietuvą (air-cargo) yra 100 dol. Skaitytojai gauna visos savaitės „Draugo“ tuo pačiu metu, maždaug per 6-10 dienų.

Visus naujuosius skaitytojus, gruodžio mėn. išjungusius į „Draugo“ šeimą, nuosirdžiai sveikiname, o tiems geradariams, kurie jiems užprenumeravo dienraštį, tariame tvirtą acii.

Genė Avizonis, Clayton, CA. Užsakė S. Pliopienė, Chicago, IL.

Rita Olson, La Grange Park, IL. Užs. A. Andrijonas, Oak Lawn, IL.

Bronius Petrauskas, Burbank, IL.

Nida Alex, Los Angeles, CA. Užs. Julius Balsys, Los Angeles, CA.

Paul R. Savickas, Livonia, MI. Užs. Povilas Savickas, Dearborn, MI.

L. Stanevičius, Escondido, CA.

A. ir C. Mikols, Vero Beach, FL. Užs. Nancy Mikolaitis, Williamston, MI.

Romualdas Kerpė, Duluth, MN. Užs. S. Markvaldas, Cicero, IL.

Rūta Pakštas, New York, NY.

Vanda Bagdonas, Daytona Beach, FL.

George Sved, Chicago, IL. Laima Sruoginytė, New York, NY. Užs. A. Liulevičienė, Chicago, IL.

Herta Bosaitė, Detroit, MI. Užs. V. Čižauskas, Detroit, MI.

Valentinas Liorentas, Chicago, IL. Užs. Birutė Tamulynaitė, Chicago, IL.

Joseph Jursėnas, Chicago, IL. Užs. Vida Galėnas, Chicago, IL.

Vytauto Didžiojo universitetas, Kaunas. Užs. Vytautas Paulionis, Chicago, IL.

Rietavo miesto biblioteka, Rietavas. Užs. R. ir K. Jau-tokaitės, Chicago, IL.

Antanas Zakarevičius, Šiauliai. Užs. Dr. B. Clotey, Pompano Beach, FL.

Kauno Kunigų seminarija, Kaunas. Užs. V. Ripskis, Evergreen Park, IL.

Petras Žilinskas, Alytus. Užs. Audronė Žilinskienė, Richmond Hill, NY.

Aldona Stanevičienė, Juodkrantė, Neringa. Užs. Vincas Klora, Delray Beach, FL.

Aleksandra Šimkienė, Telšiai. Užs. Vincas Klora, Delray Beach, FL.

J. Bakanas, Vilnius. Užs. A. Levanas, Summit, IL.

Danguolė Karkalienė, Klaipėda. Užs. Vaclovas Valys, Cleveland, OH.

Vaclovas Vadišius, Utena. Užs. Vaclovas Valys, Cleveland, OH.

Pranas Vadišius, Panevėžys. Užs. Vaclovas Valys, Cleveland, OH.

Ferdinandas Tamošaitis, Druskininkai. Užs. Alfonsas Tumas, Newbury Park, CA.

Telsių Kunigų seminarija, Telšiai. Užs. kun. Vaclovas Katariskis, Dayton, OH.

Kun. Ignas Ploraitis, Paikūnis. Užs. Franciska Televičius, Detroit, MI.

Emilija Vaitiekūnienė, Kaunas. Užs. A. T. Antanaitis,

Lemont, IL.

Henrikas Michalkevičius, Kaunas. Užs. Mindaugas ir Olimpija Baukai, Cicero, IL.

Anzelmas Vancys, Jurbarkas. Užs. Benedikta Peters, Mt. Home, AR.

Šiaulių Pedagoginis institutas, Šiauliai. Užs. Vladas Velža, Santa Monica, CA.

Juozas Savickas, Klaipėda. Užs. Vytautas Lazauskas, Homewood, IL.

Neringa Valkiūnaitė, Vilnius. Užs. J. Valkiūnas, Crystal Lake, IL.

Lietuvos Mokytojų kvalifikacijos institutas, Vilnius. Užs. Violeta T. Gedgaudas, Newhall, CA.

Kretingos Mergaičių gimnazija, Kretinga. Užs. Violeta T. Gedgaudas, Newhall, CA.

Dar yra užsakyti keli dienraščiai, kurių prašė neskelbti.

Dr. Jonas Valaitis, Western Springs, IL, ne tik aktyvus mūsų kultūrinio bei politinio veikimo narys, bet ir įvairių tautinių renginių rėmėjas, „Draugo“ leidimo išlaidas sumažino 100 dol. auką. Jam nuosirdžiai dėkojame.

Juozas Mikonis, Richmond Heights, OH, atsiuntė „Draugo“ 110 dol. auką, kuri labai vertinga laikraščio išlaikymui. Nuosirdžiai dėkojame už paramą.

Marija Edelis, Phoenix, AZ, atnaujindama dienraščio prenumeratą, kartu atsiuntė ir 100 dol. auką laikraščio leidimo išlaidoms sumažinti. Jai reiškiamė nuosirdžiai padėką.

Jonas Stankus, Evergreen Park, IL, apmokėdamas kai kurias sąskaitas, prie jų prijungė ir 100 dol. auką laikraščio išlaikymui. Nuosirdžiai jam dėkojame už paramą lietuviškai spaudai.

KALEDŲ EGLUTĖ

1993 m. gruodžio 18 d. Čikagos liuanistinė mokykla surengė Kaledų eglutę mokiniais. 9 val., kaip įprasta, buvo pamokos ir repetitijos. 12 val. visi rinkosi į JC didžiąją salę. Jau penktadienio vakare mokytoja Nora Aušrienė, su savo vyru ir kitais talkininkais, gražiai papuošė salę, ypač meniškai atrodė scena. Ir taip gražiai papuošton salen be mokinių prisirinko daug tėvelių, draugų ir svečių, kurie užpildė salę.

Parengimų vadovas V. Dumašius per garsiaikalbį pranešė, kad prasideda programa. Tik vieną dalyką nutylėjo, kad jis pats paruošė vaidinimėlį ir pats surežisavo. Vaidinimėlio „Mažylis“ mintis paimta iš Šv. Rašto. Svarbų vaidmenį vaidino asilai, ypač vienas, kuris nešė Mariją į Betliejū. Vaidinimėlis nesitęsė ilgiau, bet su keliais tarpais, kurių metu įsijungė snaigės, žvaigždės, asilukai, tautinių šokių šokėjai ir dainininkai. Toje programoje dalyvavo visi mokyklos mokiniai. Per daug vietos užimtų visų pavardės surašyti, tačiau pagrindinius veikėjus vėta paminėti. Štai jie: Pasakotojas – Marius Andrijauskas. Asilukas Mažylis – Karolis Užgiris. Berniukai Letutis – Daina Valaitytė, Mama – Rasa Doviailė. Tėvas – Povilas Žukauskas. Vyriausias brolis – Vytautas Grybauskas, Marija – Viktutė Vanagūnaitė. Pirklys I – Ada Valaitytė. Pirklys II – Natalija Padalino. Pirklys III – Rytas Vygantas. Asilas I – Aris Dumbrys. Asilas II – Živilė Bielskutė. Asilas III – Darius Sutrinavičius.

Kretingos Mergaičių gimnazija, Kretinga. Užs. Violeta T. Gedgaudas, Newhall, CA. Dar yra užsakyti keli dienraščiai, kurių prašė neskelbti.

KALEDŲ EGLUTĖ IR KŪČIOS „ŽIBURĖLIO“ MOKYKLOJE

„Žiburėlio“ auklėtiniai linkmai traukia dainelę: „Daug mažų linksmų vaikučių šiandien susirinko. Prie eglutės žaliaskarės, puikiai išdabintos“. Gruodžio 17 d. Lemonte sniego nė ženklo, tačiau Lietuvių centro didžiojoje salėje vyravo pakili nuotaika. „Žiburėlio“ Kaledų eglutės ir vaikų Kūčių progą. 9 val. ryto daug linksmų vaikučių paskubomis rinkosi „Žiburėlio“ klasėje, o jų tėveliai, seneliai ir kiti svečiai greitai pripildė salę, laukdami eglutės programos pradžios. Šventiškais rūbeliais pasipuošę ir rankutėmis susikabinę, įžengė į salę „Žiburėlio“ mokinukai – mūsų mažasis atžalynas. Svečiai juos sutiko gausiu plojimu, o tėveliai greitai stovė filmų aparatus ir skubėjo savo dailius „žiburiukus“ nufilmuoti. Išpūdinga Kaledų eglutės programa – paruošta mokyklos vedėjos Danutės Dirvonienės kartu su pagalbininkėmis Violeta Karaliene ir Dainora Steltingyte, sužavėjo salėje susirinkusius žiūrovus. Auklėtiniai dainavo apie žaliuojančią eglutę bei penkis tirpstančius sniego senius ir pradiugino eglutės svečius, šokdami ančiukų šoki. Įpusėjus programai, mokytojos kiekvieną mokinuką papuošė auksinės spalvos varpeliu, užvertu ant virvelės. Svečiai tuojau pradėjo šnabždėti: „kas čia bus toliau?“ Žiūrovams nutilus, varpeliais į taktą skambindami, mažamečiai padainavo apie, per sniegą važiuojančias, rogutes ir jų skambančius varpelius. Vaikučiai ne tik šoko ir dainavo, bet gražiai padeklamavo eilėraštuką apie Kaledų senelį su nykštukais ir pagiedojo trumpą giesmelę „Tyli naktis, šventa naktis“. Pagaliau „Žiburėlio“ eglutė aplankė Kaledų senelis (Romas Kronas). Mokinukai nudžiugo, ji pamatė, ir kantriai laukė savo eilės priimti kuklią dovanėlę. Išdalines dovanėles, Kaledų senelis pasinaudojo progą ir

Kaip minėjau, visą programą paruošė V. Dumašius. Dainas paruošė ir pravedė Jūratė Tautvilienė-Fišer. Tautinius šokius – Rita Keželiene, Nijolė Pupienė ir Daiva Petersonaitė. Meniškų dalykų vadovė – Nora Aušrienė. Grojo – Andrius Utz. Daug darbo valandų pašventė mokytojai su tėvų talka. Visa programa gražiai pasisekė.

Kalėdos be Senelio – ne Kalėdos. Jis ir čia atkeliavo (A. Pauliaus). Apdovanojo visus vaikučius kukliomis dovanėlėmis. Ne taip svarbu dovanų kokybė, bet pats paprotys, primenas Tris Išminčius, atvykusius Kūdiškių Jėzusą aplankyti. Kai Senelis apėjo salę, tuo ir baigėsi taip laukta Kaledų eglutė. Mokiniai ir svečiai pasivaikino tėvų komiteto paruoštomis vaišėmis. Tarpusavy pabendraavę, visi išsikirstė į namus laukti tikrųjų Kaledų.

Visiems išsikirstus, pasiliko dar mokytojai ir tėvų komiteto nariai. Jie susirinko į posėdžių kambarį ir pasivaikino suneštiniais produktais. Čia buvo gera progą tarpusavyje draugiškai pabendrauti ir lengviau atsikvėpti po visų Kaledų eglutės ruošimo darbų. Tėvų komiteto vardu pirmininkas Zigmas Mikužis visiems padėkojo ir apdovanojo prisimintinomis dovanėlėmis. Mokyklai vadovauja direktorė Jūratė Doviailė ir administratorė – Daina Dumbrienė.

Šia progą noriu atitaisyti klaidą, kuri įsivėlė, aprašant deklamavimo konkursą. Ten buvo parašyta Jonas Vaičekas, o turėjo būti Jonas Vaičekonis. Atsiprašome.

J. Plačas

zaidė „Jurgeli, meistrelī“ kartu su kikenančiais žiburiukais.

Sauniai atlikę eglutės programą, visi auklėtiniai atsisėdė prie savo įprastų staliukų „Žiburėlio“ klasėje, sukalbėjo maldele ir kartu vaišinosi tėvelių bei mokytojų suruoštomis Kūčiomis. Atsilankę svečiai taip pat turėjo progą pasivaikinti prie Kūčių stalo ir smagiai pabendrauti su kitomis „Žiburėlio“ šeimomis lietuviškoje aplinkoje. Smagiai praleidę rytą, tėveliai, seneliai ir kiti svečiai didžiavosi vaikais bei vaikaičiais, džiaugėsi mokinukų sudaryta kaledine nuotai-ka.

Šiuo metu „Žiburėlio“ mokyklėlės rengimų komitetas, vedamas Astos Razmienės ir Natalijos Stukienės, kartu su „Vaikų namelių“ mokyklėlės intensyviai ruošiasi pagrindiniams lėšų telkimo vajui – madų parodai. Madų paroda „Skambek, pavasari!“ bus sekmadienį, kovo 13 d., Lexington House salėje, 7717 W. 95th Street, Hickory Hills. Rengėjai atsilankiusius svečius vaišins skaniai pagamintais pietumis. Veiks turtingas laimės šūlinys. Visas pelnas skiriamas „Žiburėlio“ ir „Vaikų namelių“ mokyklėlių išlaikymui. Kviečiame visus atsilankyti, smagiai praleisti sekmadienio popietę, pabendrauti su pažįstamais ir pasigėrėti naujomis pavasario madomis.

Irena Ivanauskaitė

Senkevičienė

• „Draugas“ gyvuoja nuo 1909 metų – ar pratęsimė jo gyvybę iki 2000 m. ir toliau? Stokime į „Draugo“ fondą!

Advokatas Gibaitis

6247 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 1-312-776-8700

Virs 20 metų praktikos civilinėse ir kriminalinėse bylose

Lietuviškų kūčių tradicija puoselėja ir mūsų jauniausieji – Žiburėlio Montessori mokyklėlės mokinukai Lemonte.

Nuotr. Irenos Senkevičienės